І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 72. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го КВІТНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 16, 1965 No. 72. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 15 квітня 1965 року

В АМЕРИЦІ

„УРЯД ЗРОБИТЬ ВСЕ, ЩО ТІЛЬКИ ЗМОЖЕ, ЩОБ ДОПОМОГТИ ЖЕРТВАМ ТОРНАДО", — заявив президент Джансон під час того, як на місцях стверджував жахливе знищення торнадо в стейтах Індіяна, Огайо й Мишиґен. Президент довше затримався з сенаторами й конґресменами в мешканевому проєкті в Данлепі, в Індіяні, де із 200 домів тільки один стояв цілий, а всі інші були зрівнані з землею. Президент нічого не міг сказати на запит телевізійного репортера про те, яке враження зробили на нього ті руїни, — тільки сумно покивав головою. Пізніше Президент сказав: „Це жахливе! Важко в це повірити". Промовляючи в Толіді в Огайо до 3,000 осіб, Президент сказав, що не бачив ніколи такої катастрофи і обіцяв федеральну допомогу.

ВЛІТІ В БІЛОМУ ДОМІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я І ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ, — заповів президент Джансон, відзначаючи в Білому Домі підписання при кінці тижня в Тексасі закону про $1.3-більйонову допомогу шкільництву. Президент спішився з підписанням цього закону, бо не хотів марнувати ані одного дня. Джансон заповів, що в найближчому році внесе новий законопроєкт про поширення закону про шкільництво, а цього року плянує поліпшити Уряд Виховання ЗДА, скликаючи конференцію губернаторів, в стейтах яких високо стоїть шкільна справа, та визначних педагогів. Має бути і конференція для плянування зробити ЗДА ще гарнішими, як вони є тепер.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НЕ ХОЧЕ НОВИХ ПАНЦЕРНИХ АВТ, ЩО МАЛИ Б КОШТУВАТИ $522,000, — заявив секретар скарбу Генрі Г. Фавлер в Сенатській Підкомісії Видатків, і тому секретар скарбу скреслив цю суму у видатках, запропонованих в бюджеті. Секретна Служба плянувала, щоб Президент їздив в нових панцерних возах, але Президент вирішив вживати того панцерного авта, яким їздив покійний президент Кеннеді, і яке випродукувала Фордова Моторова Компанія та подарувала Білому Домові. Президент може користати з другого панцерного авта, яким їздить директор Федерального Бюра Інвестиґацій Едґар Гувер.

УРЯД ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ ЗА ОДНУ ГОДИНУ ПРАЦІ, яка тепер виносить $1.25. Віце-президент Гюберт Г. Гомфрі заявив, що Президент погодився на домагання робітників і внесе до Конґресу проєкт, щоб збільшити теперішню мінімальну заробітну платню до $1.50. Гомфрі сказав на зборах робітничих провідників, що збільшена мінімальна заробітна платня є корисна для цієї країни. Представник робітництва казав, що робітництво вимагає збільшити заробітну мінімальну платню до $2, але треба буде покищо пристати на $1.50-збільшення. Робітники, які дістають по $1.25 за годину праці, не мають навіть по $3,000 річно, що означає, що вони всі належать до бідних американців.

АТОМОВИЙ РЕАКТОР „СНЕП 10-А" З УСПІХОМ КРУЖЛЯЄ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ від 3-го квітня і постійно витворює електричну енерґію для того, щоб діяти могли ті інструменти, що знаходяться в кабіні. Цей малий сателіт із реактором кружляє на висоті 800 миль в напрямі понад бігунами. „Снеп 10-А" випустила Комісія Атомової Енерґії на те, щоб випробувати можливість летів на дальші віддалі в космосі. Реактор діє з силою 500 ваттів. Представник Комісії сказав, що якщо цей реактор продукуватиме електричну енерґію до 3-го липня, то його „праця" запевнена на довший час, навіть на довгі роки.

У СВІТІ

ДО ПАРИЖУ ПРИБУВ ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР ТРАН ВАН ТУЄН з метою направити взаємини з Францією, які стали напруженими у зв'язку з кампанією французького уряду за „невтралізацію" В'єтнаму. Названий південно-в'єтнамський політик заявив, що новим шарж д'аффер Південного В'єтнаму у Парижі стане Нґуєн Квак Дінг, який був міністром закордонних справ Південного В'єтнаму в 1954 році і тепер є професором одного з університетів у Франції.

МАРОККАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГАССАН II ПРОГОЛОСИВ АМНЕСТІЮ для багатьох членів політичної опозиції в Марокко, які сиділи по в'язницях, та зокрема для 46 осіб, засуджених за змову проти монархії, в тому трьох осіб, засуджених на смерть. Не виключають, що король включить до уряду декого з соціялістичної опозиції, щоб краще поборювати господарську кризу.

АВЕРЕЛЛ ГАРРИМАН ЗАЯВИВ, ЩО СПІР МІЖ МОСКВОЮ І ПЕЙПІНҐОМ ЗАГРОЗЛИВИЙ для вільного світу. Колишній нюйоркський губернатор і кол. заступник державного секретаря, промовляючи в Академії політичних наук при Колюмбійському університеті в Ню Йорку, признав, що на далеку мету спір Москви з Пейпінґом може принести користь вільному світі, але тепер їхнє суперництво пожвавлює дії кожного з тих центрів в різних країнах і сприяє поширенню комуністичної підривної роботи. Гарриман вказав на Південну Америку й Африку, як терени інтенсивної суперницької пенетрації — то совєтської то комуно-китайської пропаґандивної і військової машини.

ҐАНА ШУКАЄ ПОЗИКИ на поверх 2 більйони долярів, знайшовшись в дуже скрутній господарській ситуації внаслідку поганої господарки, вичерпання резерв золота і чужої валюти та „соціялістичних" експериментів. ЗДА, Бельгія, Західня Німеччина, Голляндія, Франція, Італія і Японія відмовили заходам Ґани, відіславши її спершу до Міжнародного Монетарного Фонду задля узгіднення пляну на оздоровлення відносин.

ПАЛАТА ЛОРДІВ У БРИТАНІ, ВІДКИНУЛА 144 голосами проти 69 прийнятий вже в палаті громад законопроєкт про відшкодування за воєнні шкоди, в якому виключено з-під відшкодування британську нафтову компанію в Бірмі, яка, на вимогу британського командування в тій колишній британській колонії, знищила була всі свої споруди, щоб вони не дістались в руки японцям. Соціялістичний уряд в Британії відкинув претенсії тієї компанії, але в палаті лордів велику більшість мають консерватисти.

У КОМУНІСТИЧНІЙ ПОЛЬЩІ ПАНУЄ АНТИСЕМІТИЗМ — твердить кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід Гальберстем. Себто: урядові комуністичні чинники поводяться супроти жидів коректно, але в широкому громадянстві різні суспільні й господарські лиха скидають у вину жидів. У теперішній Польщі є к. 30.000 жидів, — перед війною було їх 3 мільйони.

КОЛИШНІЙ БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПАТРІК ҐОРДОН ВОКЕР висловив свій і британського уряду „глибокий жаль" з приводу того, що Комуністичний Китай визнав його. Вокера. за „небажаного гостя" в Китаї. Вокер зібрався їхати туди, щоб посередничити у конфлікті за В'єтнам, — китайські комуністи застереглись офіційно проти його приїзду.

В Державному Департаменті у Вашинґтоні відбулася чергова конференція в справах закордонної політики з участю редакторів українських газет

Вашинґтон. — Упродовж минулого вівтірка і середи, 13 і 14-го квітня, тут у приміщеннях Державного Департаменту відбулася скликана і переведена цим Департаментом чергова крайова конференція в справах закордонної політики ЗДА для редакторів газет та радієвих коментаторів. У конференції взяло участь приблизно 800 редакторів і радіоментаторів з усіх частин Америки, від Атлянтику до Пацифіку і від Аляски до Мексиканської затоки. З українських газет на конференції були заступлені видання УККА (ред. В. Душник), „Народна Воля" (д-р Матвій Стахів з дружиною) та „Свобода" (головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір і ред. А. Драган). Конференція, яку започаткував державний секретар Дін Раск, відбувалася на т. зв. „базі заднього пляну" (background basis) з правом писати про все, що було говорено, але без відклику на те, хто про що говорив.

Під час дводенної конференції у з'ясуваннях високих і найвищих державних репрезентантів та опісля у їх відповідях на запити редакторів заторкнено і з'ясовано ввесь великий і складний комплекс теперішньої американської закордонної й оборонної політики, при чому найбільше уваги віддано справам східньо-західніх відносин, справі В'єтнаму, американській оборонній готовості та подібне. Крім з'ясувань та відповідей на запити, відбулися ще окремі панелі при круглому столі, при чому всі репрезентанти української преси, разом з багатьма іншими, взяли участь у панелі в справах Східньої Европи. Багато уваги на цьому панелі віддано й справі т. зв. культурного обміну між Америкою та Совєтським Союзом. На закінчення нарад у першому дні конференції, всі її учасники були гостями державного секретаря Діна Раска на прийнятті в прийомній залі Квінса Адамса в Державному Департаменті, що давало багато нагод до неформальних розмов редакторів із репрезентантами поодиноких департаментів Уряду та їх аґенцій.

Сенат пропонує поважні зміни в допомозі для закордону

Вашинґтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ схвалила $3 352 170 000 на допомогу для закордонних держав. Такі суми мали б бути видані в кожному із двох найближчих фінансових років. Одночасно Комісія предкладає урядові президента Джансона пропозицію, щоб уряд до 1-го липня 1966-го року виготовив новий плян, як повинна бути здійснювана американська допомога приязним чужим державам. Зміни в плянуванні допомоги має виготовити 12-членна комісія плянування. Уряд запропонував був на допомогу для закордону на фінансовий рік, що почнеться 1-го липня цього року суму — $3 380 000 000. Сенатська Комісія Закордонних Справ скреслила з цієї суми тільки — $28 200 000, в тому є вже і $9 000 000, які сам уряд запропонував. Перед схваленням бюджету на допомогу закордонові, яке пройшло більшістю 14 голосів проти 1-го, Комісія відкинула більшістю 10 до 3-ох голосів пропозицію сенатора - демократа з Ореґону Вейна Морса, щоб зменшити суму на допомогу закордонові на $250 000 000. Комісія схвалила видатки на два найближчі фінансові роки, одночасно вимагаючи, щоб уряд виготовив новий плян цієї допомоги, яка не може продовжуватися в безконечність. Вона діє вже 20 років після закінчення другої світової війни. 12членна комісія, що має заплянувати зміну в допомозі, має складатися з таких членів: 4-ох її членів має найменувати віце - президент з-поміж членів Сенатської Комісії Закордонних Справ, дальших 4-ох членів найменує спікер Палати Репрезентантів із Палатної Комісії Закордонних Справ, а останніх 4-ох членів визначить Президент із членів Уряду або з громадянства. Сенатор Морс бажав би, щоб допомога закордонові скінчилася із 30-им червня 1967-го року. Але інші сенатори не погоджуються з таким становищем. І так сенатор - демократ із Луїзіяни Рассел Б. Лонг заявив, що схвалення бюджету на два роки для допомоги закордонові зовсім не свідчить про те, що ця допомога тоді має скінчитися.

Д-ра Романа Малащука переобрано на голову Ліґи Визволення України в Канаді

Торонто. — Під час Десятої Крайової Конференції Ліги Визволення України, в якій об'єднуються члени і прихильники Визвольного Фронту в Канаді, що відбулася в днях 10 і 11 квітня ц. р. в Торонті, на голову цієї організації перепбрано д-ра Романа Малащука. У конференції взяли участь 98 делеґатів і представників із 136 мандатами й голосами, як репрезентанти 57 відділів ЛВУ, Об'єднаня Жінок ЛВУ та центральних керівних органів. Нарадами конференції проводила президія в складі В. Саґаш — голова, п-ні Н. Башук, мґр. І. Іванчук, проф. М. Андрухів — члени, мґр. Ст. Харко і Ів. Корда — секретарі. Крім звідомлень із діяльности попередньої управи і дискусій над ними учасники конференції вислухали низку доповідей: мґр. М. Сосновського про „Українську незалежну зовнішню політику та УССР" та редактор П. Башука на тему „Наші позиції на допоміжному фронті боротьби за визволення України". На нарадах Об'єднання Жінок ЛВУ п-ні Лариса Мурович виголосила доповідь „Про культобмін". На третій пленарній сесії в неділю 11 квітня, обрано нові крайові керівні органи ЛВУ, схвалено бюджет прелімінар на рр. 1965, 1966 і 1967, та прийнято привітання, резолюції і постанови. До центральних керівних органів ЛВУ на рр. 1965-66-67 увійшли: Головна Управа ЛВУ: др Роман Малащук —голова; мґр. В. Кліш, проф. П. Кушнір, мґр. І. Іванчук, В. Саґаш, д-р В. Гирак,. В. Камінський — заступники голови; члени Головної Управи (поазбучно) інж. В. Безхлібник, П. Башук І. Бойко, І. Вараниця, д-р М. Гута, І. Козак, В. Макар, О. Матла, В. Окіпюк, В. Солонинка, п-ні М. Солонинка, мґр. М. Сосновський, п-ні М. Спольська, д-р Б. Стебельський, інж. Ю. Сумик. Централя ОЖ ЛВУ: пні М. Солонинка — голова, члени: Н. Башук, С. Білик, Н. Вараниця, О. Кривинюк, О. Кутова, С. Саґаш, М. Спольська, Л. Мурович. Головна Контрольна Комісія: інж. М. Кравців, дир. Яр Сербин, сот. М. Бриґідяк. Головний Громадський Суд: мґр. Яр Спольський, проф. М. Андрухів, В. Давидюк, Ст. Мединський, інж. З. Янковський. В рамцях Десятої конференції ЛВУ відбувся в суботу 10 квітня ц. р. Бенкет, в якому взяло участь около 400 осіб. Проводив бенкетом, як тостмайстер, інж. В. Безхлібник. Головну доповідь під час бенкету виголосив д-р Б. Стебельський на тему „Наступ Москви та опір України".

ДІЯЛОГ З АТЕЇСТАМИ

В рамцях започаткованої Папою Павлом VI-им акції за контакти й розмови також і з невіруючими людьми, відбулася у Ватикані зустріч Папи Павла VI (зліва) з лідером італійських соціялістів П'єтром Ненні, який є переконаним атеїстом.

ЗДА ХОЧУТЬ, ЩОБ АТОМОВІ ДЕРЖАВИ ҐАРАНТУВАЛИ БЕЗПЕКУ НЕВТРАЛЬНИМ

Вашинґтон. — Американська дипломатія старається довести до порозуміння між теперішніми атомовими державами, щоб вони колективно заґарантували безпеку всім країнам, загроженим атомовою атакою збоку якоїсь держави з-поза тієї групи ґарантів, — заявив асистент державного секретаря для справ міжнародних організацій, Гарлан Клівленд у передачі через „Голос Америки". Він заповів, що Америка зголосить таку пропозицію Женевській конференції роззброєння, як тільки вона збереться. Покищо в наступному тижні збирається — на вимогу Совєтського Союзу — повна Комісія Об'єднаних Націй для справ роззброєння, але всі здають собі справу, що 114-членне тіло не може ділово дебатувати над такою складною проблемою і тому рахуються, що внедовзі відновить свої наради Женевська 17-членна конференція роззброєння. Газети припускають, що індійський прем'єр Ляль Багадур Шастрі зголосить під час свого недалекого перебування з відвідинами в Москві і після того у Вашинґтоні — бажання Індії дістати міжнародну ґарантію проти загрози атомової атаки збоку Комуністичного Китаю. Тому, що Індія, як невтральна країна, хотіла б дістати таку ґарантію однаково від Вашинґтону, як від Москви, а Москва не захоче посередньо виступати тут проти Комуністичного Китаю, то виходом з цієї ситуації був би міжнародний пакт ЗДА, СССР, Британії і Франції, в якому стверджувалось би, що всі ті держави поспішать з своєю атомовою зброєю в допомозі кожній країні, заатакованій якоюсь іншою атомовою потугою. Такий міжнародний пакт був би теж заборолом проти поширювання атомової зброї: Індія, Японія й інші держави думають про власну атомову зброю в обличчі атомового зброєння Комуністичного Китаю.

Кардинал Йосиф Сліпий був засуджений совєтами чотири рази на ув'язнення

Рим. — Згідно з повідомленням, надрукованим в офіційному органі Ватикану „Ль'Оссерваторе Романо" в числі, присвяченому новим кардиналам, Кардинал Йосиф Сліпий був засуджений в СССР на ув'язнення не три рази, як це досі подавано, але чотири рази.

„Після нагінок і суворого нагляду з боку військового командування в 1939-41 роках — інформує згаданий часопис, — дня 11 квітня 1945 року високодостойний митрополит Сліпий був арештований і засуджений на вісім років ув'язнення і каторжних робіт, які він відбув у різних концентраційних таборах Сибіру, Арктики, Середньої Азії й Мордовії. У 1953 році його знову засудили на невизначений час на заслання в Сибір.

Третій раз, в 1957 році, засудили його, на сім літ ув'язнення й каторжних робіт, і вкінці, четвертий раз, у 1962 році, на жорстоке ув'язнення в Мордовії. — Звідти був звільнений у 1963 році завдяки батьківським заходам Папи Івана XXIII.

„9 лютого 1963 року архиєпископ прибув до Риму, де його прийняли з великим захопленням. 23 грудня 1963 р. Святіший Отець Папа Павло УІ підтвердив йому права на привілеї Верховного Архиєпископа та призначив його членом Священної Конгрегації для Східньої Церкви. —

Так закінчився період страждань, що їх безстрашний Пастир переніс спокійно, з великою вірою, з непохитною вірністю Святій Церкві та з глибокою вдячністю Вселенським Архиєреям: від Бенедикта XУ і Пія XI до Пія XII й Івана XXIII, який причинився до його звільнення."

„Святіший Отець Павло УІ виявив супроти архиєпископа Сліпого надзвичайну пошану і прихильність уже з першого дня свого обрання на Апостольський престіл. Два рази Папа відвідав його в час важкої недуги. А останнім часом призначив його членом Священного збору кардиналів".

ЗДА вимагають від комуністів офіційної відповіді на мирову пропозицію

Сайґон. — Керівні американські кола в Південному В'єтнамі вважають, що хоч становище Москви, Пейпінґу і Ганою не залишає сумніву, що всі три комуністичні столиці не погоджуються на мирові переговори про В'єтнам на такій базі, як її окреслив президент Джансон — ґарантія миру і свободи Південному В'єтнамові та відкликання з Південного В'єтнаму всіх комуністів, озброєних і вишколених у Північному В'єтнамі, проте в поглядах на можливості замирення у В'єтнамі існують в комуністичному таборі розбіжності. Американці й інші західні дипломати переконані, що Північний В'єтнам і Москва не є такі непримиримо войовничі, як Пейпінґ, з тої простої причини, що вони не бажають собі вмаршу комуно - китайських військ до В'єтнаму і взагалі до Південної Азії. Тому ЗДА наполягають, щоб ці три комуністичні країни дали формальну й офіційну відповідь на заклик 17-ох невтральних країн до мирного поладнання південно - в'єтнамської війни. Тим часом американські літаки скидають над Північним В'єтнамом мільйони летючок, тавруючи північно - в'єтнамський режим, як прислужника китайських комуністів та з'ясовуючи дійсні причини бомбардування північно - в'єтнамської території.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

КАНЦЛЕР АВСТРІЇ ВІДВІДАВ АРХИЄПИСКОПА ГАВРИЇЛА БУКАТКА

Београд. — Канцлер Австрійської Республіки д-р Й. Кляус, який в другій половині березня ц. р. разом з міністром закордонних справ Австрії д-ра Крейським відвідав Югославію і відбув зустріч з президентом Тітом, склав при цій нагоді також візиту архиєпископові Београду Гаврилові Букаткові і відбув з ним довшу розмову. Повідомляючи про цю подію, торонтський тижневик „Наша Мета" пригадує, що резиденція Архиєпископа Букатка, який, хоч і Владика Східньої Церкви, очолює латинську Церкву Югославії, находиться в будинку колишньої австроугорської амбасади при вул. Светозара Марковіча в Београді, в якому перед вибухом першої світової війни у 1914 році запали важкі у своїх наслідках і великого історичного значення рішення.

УКРАЇНЦІ БРАЛИ УЧАСТЬ В ПОКАЗІ ВЕЛИКОДНІХ ЗВИЧАЇВ В КАНАДІ

Торонто. — В показі великодніх звичаїв, що його влаштувала канадійська Громадська Рада Народного Мистецтва в Торонті у співпраці з Інтернаціональним Інститутом в неділю 11 квітня ц. р., взяли участь також українці із показом українських традиційних великодніх звичаїв.

Крім українців виступали ще: австрійці, голляндці, англійці, шотляндці, німці, греки, ірляндці, македонці, мексиканці, поляки, еспанці і словаки. Почесним президентом Громадської Ради Народного Мистецтва є посадник Торонта Філіпп Гівенс і діючим головою її є українець редактор Лев Коссар.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ДІЯЧІВ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Ню Йорк. — В неділю, 11 квітня ц. р., в приміщеннях Народного Дому в Ню Йорку, зідбувся з'їзд директорів і спонзорів Шкіл Українознавства, на який з'явилося понад 30 осіб із міст східньо-американського побережжя. Присутні на з'їзді репрезентували 15 Шкіл Українознавства й вони обміркували цілу низку актуальних виховних справ.

Зокрема продискутували вони сучасний стан Шкіл Українознавства, розглянули способи покращання цього стану і встановили пляни праці на майбутнє.

УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК ВІДЗНАЧЕНИЙ ПОЧЕСНИМ ДОКТОРАТОМ

Антіґоніш. — Університет св. Франца Ксаверія в Антіґоніш, місті канадійської провінції Аова Шотляндія, признав почесний докторат з правничих наук пароховi української католицької Церкви в Сіднеї, Нова Шотляндія, о. Константинові Жарському. Урочистість надання наукових ступенів у цьому університеті відбудеться в днях 12 і 13 травня ц. р. Крім о. Жарського одержать почесний докторат в цьому дні також Роберт Чарберст, канадійський журналіст, та Гаррі Джансон, американський економіст з Шикаґівського університету.

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ У ТОРОНТІ

Торонто. — У п'ятницю 26 березня в Мистецькому Стоваришенні „Козуб" відбувся Вечір молодих талантів. У програмі брали участь курсанти й абітурієнти Курсів Українознавства ім. Григорія Сковороди, керівником яких є мґр. Олександра Копач, педагог, письменниця, відома із своїх писань і статтей в різних журналах і газетах. Мґр. Ол. Копач уже 16 років веде в Торонті Курси Українознавства, що їх досі закінчило 123 особи.

УКРАЇНСЬКА ПИСАНКА В ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПРОГРАМІ „ОНКЕЛ БЕЙБІ"

Торонто. — В латинську Велику п'ятницю, 16 квітня ц. року о год. 9:30 рано на програмі „Плей-тайм" Сі-Ес-Ті-Ов, на каналі 9, дитячої програми, т. зв. „Онкел Бейбі", буде висвітлювана українська дитяча великодня програма. Центральне місце буде займати українська великодня писанка, що її будуть розмальовувати українські діти.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

З УКРАЇНИ — ДО МОНГОЛІЇ ТА ІНДІЇ

Цими днями, — пише 1 квітня ц. р. кореспондент „Рабочої Газети", — з Коростеня відіслали до Монголії вимірювач, зроблений слюсарями-складальниками, а до Індії — вакуум-сушарку.

ВЛАШТОВУЙСЯ, ХТО ЯК ЗМОЖЕ

Христинівська залізниця на Черкащині. На дільницю прибули ремонтники. Вслід за ними мають привезти матеріял на дрезині (автомашин на дільниці немає). Чекають часом шість-вісім годин, а там і ніч на порозі: влаштовуйся, хто як зможе — для ночівлі робітників приміщень немає, — пише В. Золотарьова в „Рабочій Газеті" з 31 березня ц. р.

СИЗИФОВА ПРАЦЯ

Уявіть собі, що людина дістала мешкання, — пише 4 квітня ц. р. дописувач „Радянської України". — Перше, що вона робить, — це, звичайно, йде купити замка. А потім спішить до майстерні замовити ключі. Двох (доданих до замка) мало: кожний з дорини повинен мати свій.

І що ж? Майстер починає терпугом випилювати ключа з великого кусня заліза, бо готових фабрикатів немає. Справді сизифова праця. А звичайний залізний ключ стає „золотий".

ДАВАЙ МОЛОТОК ТА ЗУБИЛО!

Минулого року для ремонтних майстерень речей широкого вжитку (замки, ключі, машинки до голення і т. ін.) Держплян виділив всього... чотири металорізальні верстати. Спробуйте розподілити їх на 25 областей України.

Інж. С. Андрієвський, який 4 квітня ц. р. написав про це статтю в „ Рарочій Газеті" наже, що доведеться по-старому працювати за допомогою молотка та зубила.

ХОДИВ-ХОДИВ, АЛЕ НІЧОГО НЕ ДІСТАВ

У мене зіпсувалася електрична машинка до голення, — пише з Костянтинівки на Донеччині робітник А. Курбатов („Рабочая Газета" з 4 квітня ц. р.). — Де я не ходив, скільки не намагався дістати запасну частину до машинки — нічого не вийшло: запасних частин немає.

„ПОДИВІТЬСЯ, ЯК ЗРОБИЛИ ЧЕХИ"

Мотоцикли, вироблені в Чехо-Словаччині, — пише 4 квітня ц. р. в „Рабочій Газеті" інженер С. Андрієвський — чудові машини. До них додано певну кількість запасних частин, ключів, викруток та ін.

Гарний приклад! А у нас?

Про запасні частини думають лише через рік-півтора або й зовсім нічого не роблять.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & Holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Нова поправка до Конституції

Схвалення Палатою Репрезентантів 13 квітня ц. р. постанови про виконування функцій Президента З'єднаних Держав у випадку його нездібности та про вибір віце-президента, якщо його не стане, — це дальше вдосконалювання Конституції з 1787 року. Відомо, що перших 10 Додатків схвалено вже на першому Конґресі, але ввійшли вони в силу щойно в 1791 році, як славетний „Закон про Права". — „Білл оф Райтс", прирівнюваний до англійської „Великої Хартії Свобід" з 1215 року. В міжчасі, до минулого року, схвалено загалом усіх 24 Додатки до Конституції, так що коли б дійшло до згоди між двома Палатами Конґресу у вищезгаданій справі й коли б три чверті всіх стейтів ратифікували її, то це став би 25-ий Додаток.

Ці щораз нові поправки потверджують відому правду, що нема такої людської постанови, нема такого закону, які були б досконалі й не виявляли у життьовій практиці будьяких недостач. Друга стаття Конституції, що трактує про Президента ЗДА, залишила саме одну таку сутню прогалину. В її 5-ій точці сказано: „... Конґрес має законом передбачити у випадку відсунення, смерти, зречення або нездібности обох, Президента і Віце-Президента, заявляючи, котрий урядовець має діяти тоді, як Президент ..." Згідно з цією конституційною вказівкою схвалено 20-ий Додаток, але він теж відкликався у своїх 3-ій і 4-ій точках щойно до майбутнього закону, що його має прийняти Конґрес у справах виконування президентських функцій у різних надзвичайних випадках, коли їх не всилі виконувати ані обрані Президент, ані Віце-Президент. Справа стала гостро актуальною вже за нашої пам'яті, коли 24 вересня 1955 року тодішній президент Д. Д. Айзенгавер мав поважну серцеву атаку. Віце-президент Ричард Ніксон вів тоді всі державні справи за внутрішнім порозумінням з Айзенгавером — до часу його видужання, але ця справа не була законно унормована. Після вбивства Дж. Ф. Кеннеді віце-президент Джансон негайно перейняв урядування, як його наступник. Але тоді автоматично не стало віце-президента, а свідомість, що Линдон Б. Джансон теж уже переходив важку атаку серця, турбувала керівні державні кола.

Як в остаточній редакції виглядатиме новий Додаток до Конституції в цій важливій справі — про це ще передчасно говорити. Однак добре станеться, коли так чи інакше ця справа буде уточнена, виключаючи всякі сумніви.

Помпезні обіцянки й мізерні постанови

Після березневого пленуму ЦК КПСС, зокрема доповіді Брежнєва „Про невідкладні заходи для дальшого розвитку сільського господарства СССР" і постанов, прийнятих на підставі цієї доповіді, кремлівський комуністичний режим започаткував здійснювання деяких обіцянок, висловлених помпезно на цьому пленумі з метою заохочення широких колгоспних мас до посиленої праці і збільшення продукції.

На перший вогонь пішла заповіджена Брежнєвим у його доповіді реформа прибуткового податку з колгоспів. Стягуваний протягом десятиріч, цей податок, що ним доведено совєтське сільське господарство до руїни, бо колгоспи мусіли платити його не лише від виконаної продукції, але й навіть — і то коштом колгоспників — від тієї продукції, якої вони не змогли чи не встигли дати — замінено за новим указом прибутковим податком від чистого доходу після відрахування деяких його частин і платіжів у фонд соціяльного забезпечення колгоспників.

Після проголошення в дні 10 квітня ц. р. Верховним Совєтом СССР цього „великодушного" указу „Про прибутковий податок з колгоспів" прийшла черга на дальші заходи. Постановою ЦК КПСС і Ради Міністрів СССР, проголошеною в совєтських газетах 12 квітня ц. р., вирішено зменшити обов'язковий продаж сільськогосподарської продукції до 55.7 мільйона тони річно на протяг найближчої п'ятирічки, значить, до 1970 р., а решту бракуючого державі збіжжя закуповувати ... понадпляново по „підвищених цінах". Ці понадпляннові закупи мали б, мовляв, проводитися на „добровільних засадах", що було б важливим засобом для стимулювання колгоспників у збільшуванні продукції. Водночас із цим проголошено постанову про „Додаткові заходи матеріяльного заохочення колгоспників і робітників радгоспів збільшувати продукцію і продаж державі цукрового буряка". Увесь сенс цієї „історичної" постанови зводиться до того, що відтепер працівники колгоспів і радгоспів могтимуть купувати цукор по зниженій, „пільговій" ціні — 38 копійок за кілограм. В дальшому ця постанова визначає копійчані „премії" за продані державі цукрові буряки для колгоспних і радгоспних керівників, директорів, бриґадирів, інженерів та агрономів. Колгоспників від одержування цих премій практично вилучено.

Так виглядають дотеперішні заходи режиму для „дальшого розвитку сільського господарства". Якщо піде далі по цій же лінії, то Совєтський Союз мусітиме й далі купувати пшеницю і жито в ЗДА та Канаді.

ЧИ МОЖЛИВА ТЕПЕР ЕКОНОМІЧНА ДЕПРЕСІЯ?

Економісти спостерігають у ЗДА дивне явище: економіка цієї країни зростає вже 50-ий місяць, від березня 1961-го року, коли вона — в першому році президентури Джана Ф. Кеннеді — перемогла рецесію, що почалася була в 1960-му році, спричинила поважний дефіцит у федеральному бюджеті і викликала збільшення числа безробітних.

Це явище дозволяє твердити, що т. зв. теорія економічних циклів, згідно з якою після дво- чи трирічного росту економіки має наступати економічна знижка, — себе не оправдала.

Економічний співробітник „Ню Йорк Таймсу" Едвін Л. Дейл в окремому графіку зображує ріст народного господарства ЗДА, почавши від 1900-го року. З цього графіка виходить, що кожного півтора чи два роки воно зростало і спадало. Під час першої світової війни ЗДА переживали економічний „бум", але вже в роках 1920-1922 прийшла економічна знижка, що її можна назвати навіть депресією.

Таке зростання і спадання економіки чергувалося до 1930-го року, коли почалася в цій країні велика депресія, яка фактично тривала до 1941-го року: під час другої світової війни почався знову сильний економічний ріст, що тривав аж до кінця війни в 1945-му році. Пізніше щодва роки економіка то зростала, то спадала, аж у 1961-му році започаткований її зріст продовжується й досі.

Едвін Л. Дейл твердить, що це вперше на протязі 175 років після початку так званої промислової революції ціле покоління американців не знає, що таке економічна депресія, яку з жахом згадують люди, що жили в 30-их роках. Теперішнє покоління переживало лише економічні знижки - рецесії в роках 1946, 1949-1950, 1954, 1957-1958 і 1960-1961.

Економісти твердять, що тепер неможливою є така депресія, яка була в 30-их роках, бо в тих роках винайдено проти неї заходи, які її виключають.

Економічні депресії в ЗДА починалися і поглиблювалися валютовими кризами та катастрофами на біржі. Внаслідок масового банкрутства банків у 1932 і 1933 роках люди втратили всі свої ощадності і залишилися без цента. І тепер можливе банкрутство якогось банку, але як масове явище воно виключене.

Ощадності у висоті до $10,000 забезпечені навіть на випадок банкрутства.

Повторення великої депресії виключається також реформою біржових операцій. До 1929-го року, мавши $50 готівки, можна було придбати на кредит акцій на $1000. Тепер урядова аґенція визначає висоту готівки на закуп акцій, і тому спекулянти вже не можуть робити всякого роду рейдів на біржі, не маючи грошей.

Третя реформа, яку провів Уряд президента Ф. Д. Рузвелта в рямках так званого Нового Курсу — це федеральна допомога рільництву. У зв'язку з депресією прибутки фармерів зменшилися, і їхня праця їм не оплачувалася. Внаслідок цього країні міг загрожувати брак харчових продуктів. Уряд почав допомагати фармерам, щоб підтримати їхню продукцію. Правда, це спричинило надвишку рільничих продуктів, але урядова акція таки себе оправдує: ЗДА, які після другої світової війни докормлюють майже ввесь світ, все таки мають великі запаси харчів і сільське господарство Америки продовжує розвиватись.

А з надвишкою харчів краще, як із їх недостачею.

Дальшим засобом, що запобігає економічній депресії, є прийнятий за президента Ф. Д. Рузвелта закон про допомогу безробітним із каси соціяльного забезпечення. Перед тим безробітні, не мавши жадних фондів, не могли купувати жадних товарів, внаслідок чого економічна знижка поглиблювалася.

Підвищення мінімальної платні за одну годину праці також збільшує прибутки широких кол населення, що підтримує розвиток економіки, вливаючи в неї нові капітали.

Те саме спричиняють і трудові договори між робітничими організаціями та промисловими фірмами, в яких систематично підвищується платні робітників. Щоправда, проти цього виступають деякі економісти, але ніхто з них не може заперечити, що тепер уже є неможливим, щоб заробітні платні обнизилися так нагло, як це було під час великої депресії 30-их років.

До „оборонних засобів" проти депресії треба зарахувати й урядову контролю над обігом валюти.

Та уряд має у цій ділянці і офензивну зброю — дефіцитовий бюджет. Економісти тепер краще знають, якої треба вживати техніки, щоб не допустити до економічної депресії, а навіть до звичайної знижки. Ще Ф. Д. Рузвелт у 1932 році не відважився був на дефіцитовий державний бюджет, щоб федеральними засобами поборювати депресію. Під час виборів він говорив про збалянсований бюджет, щоб ним підтримувати економіку. Але пізніше прийняв концепцію англійського економіста Джана Мейнарда Кейнса і погодився на дефіцитовий бюджет.

Цим останнім засобом послуговувався і покійний президент Джан Ф. Кеннеді, робить це саме і президент Линдон Б. Джансон. Цей засіб має повний успіх, і це він спричинив те, що економіка ЗДА не „слухає" вимог теорії економічних циклів і безупинно зростає вже чотири роки.

Л. Г.

● За прокомуністичного правління уряду пані Бандеранайке — комуністичні амбасади й консуляти затруднювали по кільканадесят урядовців.

● Японія вагалася, чи брати участь в азійсько-африканській конференції, яка 17 квітня ц. р. починається в Альжирі. Але рішила вислати туди поважну делегацію з одною, як подають газети, правдивою ціллю: використати нагоду, щоб безпосередньо стрінутися з відповідальними комуно-китайськими делегатами та перевірити з ними реальні можливості щодо торгівлі, хоч вона й сполучена з небезпекою збільшеного комуністичного шпигунства.

І. Вітанович

З НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ НАШИХ ДОСЛІДНИКІВ

Велику втрату для нашої науки спричиняє те, що не маємо докладних оглядів вкладу в культурний розвиток світу давніших дослідників нашого роду, навіть і тих, відчужених. Часто праці наших видатних учених - дослідників тільки тому, що писані неукраїнською мовою, відноситься на рахунок не нашої культури, а нині ми втрачаємо чимало внаслідок того, що не збираємо систематичних відомостей про тих наших, уже молодих дослідників, які гідно репрезентують українську думку в світі, публікуючи різними мовами висліди своєї наукової праці.

Наукові установи наших сусідів тут, на еміґрації, пильно визбирують усякі сліди й прояви вкладу в світову культуру своїх земляків. Туди, буває, попадають часто й доробки творчої української думки.

Наші наукові установи і наше громадянство не в праві вимагати, щоб самі молоді вчені українського роду дбали про те, щоб бодай частина їхнього вкладу була зараховувана на наш рахунок. Вони, зосереджені на своїй праці, в своїй скромності, що є одною з чеснот учених, втримуються самі нагадувати про себе. Добре ще, якщо вони не помічають або тільки прижмуреним оком завважують самореклямні виступи таких, які не приносять нам добру славу.

Тут з радістю хочемо поінформувати українську спільноту у вільному світі про двох наших молодих учених економістів та про їх цінні новіші праці.

Д-р Володимир Бандера, професор бостонського коледжу, виявив себе вже декілька років тому в своїх перших дослідах індустріяльних проблем в одному з каліфорнійських дослідчих центрів і опублікував цікаву студію, пов'язану з нашою економічною та політичною історією — про НЕП, як систему економічної політики*.

А ось недавно одне з найбільших світових видавництв у Гаазі, яке спеціялізується головно у видаванні високоцінних творів з міжнародного права, політики й економіки, видало нову працю цього нашого вченого економіста — „Чужий капітал, як інструмент національно - економічної політики"**.

В цій своїй праці д-р В. Бандера спробував проаналізувати на прикладі шістьох східньо- й середньоевропейських країн — Чехо - Словаччини, Польщі, Угорщини й трьох прибалтійських країн, — які були висліди впливу міжнародного капіталу на відбудову та розбудову їх народного господарства між двома світовими війнами.

У дотеперішній науковій літературі дослідження результатів і правильности явищ у мобільності міжнародного капіталу та його впливів обмежувалося здебільша господарствами великих націй, кредиторів і боржників. Висліди тих досліджень не завжди потверджують ефективність дій міжнародного капіталу в народних господарствах слабше економічно розвинених, політично й соціяльно незрівноважених чи новопосталих країн.

На підставі зібраних і проаналізованих статистичних матеріялів автор дає хронологічний перегляд і порівняння поодиноких країн, — як і наскільки вони використали міжнародні позики в розбудові свого народного господарства по першій світовій війні, які вигоди й невигоди міжнародного капіталу виявилися там у кризових роках на переломі 20-30-их років і потім у 30-их роках, до другої світової війни.

Додатковими поясненнями в численних статистичних таблицях і діяграмах автор вказує на нормальні просуви, можливості, методи обосторонньої економічної й політичної контролі, коштів і користей міжнародного капіталу, його ефективність і промахи в рівноваженні внутрішніх економічних та соціяльних відносин країн - боржників, на вплив неекономічних факторів на господарські результати дій і користей міжнародного капіталу. (При цій нагоді натякає він і на історичний момент відносин на західньоукраїнських землях). Варто може було б додати в праці статистичні приклади політики внутрішніх і зовнішніх цін та цінових „ножиць" у згаданих країнах в тому часі.

Цікаві, зокрема, в праці д-ра Бандери завваження про нерівномірності використання позик і розміщення їх у розбудову поодиноких господарських галузей.

Праця ця цікава своїм методологічним підходом і актуальна в сучасних порухах міжнародного капіталу в допомозі слаборозвиненим країнам.

Другий дослідник - економіст д-р Нестор Терлецький — автор декількох статистично-аналітичних студій у фаховій науковій пресі, праці про розвиток і взаємозалежність наукових дослідів та економічного росту ЗДА від 1921 до 1960 рр.***.

В грудні 1964 р., цей наш надійний молодий учений звернув на себе увагу учасників конвенції американських економістів у Шикаґо своєю доповіддю про розвиток і оцінку продуктивности дібр і послуг федеральних аґенцій від 1947 до 1963 р.

Цей дослідник виявив себе в співпраці з Крайовою Комісією Індустріяльних Дослідів, Крайовим Бюром Економічних Дослідів, у дослідженні метрополітальної економіки Ню Йорку. Тепер він заавансований співробітник Державного Бюджетового Бюра.

Обидва наші молоді дослідники орудують модерними статистичними методами, і вже початкові їх праці звернули на себе увагу названого світу, бо вносять вони нові дані в досліди міжнародного економічного ринку, великої індустрійної економічної політики, обсервації економічних циклів, контрольованого капіталу.

Разом із цими двома дослідниками вилонюється ціла група наших надійних учених - економістів поважного формату, а також група молодих дослідників-соціологів, дещо слабша чисельно, як на наші потреби, група молодих істориків, невеличка група дослідників політичних дисциплін. Це групи ближчих мені репрезентантів суспільних наук, що за їх розвитком мені легше слідкувати.

Можна було б зібрати далеко численніші групи наших молодих, заавансованих дослідників реальних наук та підсумувати їх вклад в науку, в культурний розвиток країн, де вони працюють.

Важливою нашою громадською потребою є контакт з цією надійною зміною. Цінними були б їхні особисті контакти між собою, з відповідними комісіями наших наукових установ, редакторів їх видань — УВАН, НТШ, УВУ. Представниками реальних наук і їх працями мав би поцікавитися УТГІ, спільно з Товариством Українських Інженерів та Т-вом Українських Лікарів.

Необхідним є поважне, хоча б і скромне, видання, в якому молоді дослідники знайомилися б між собою, бодай короткими згадками підсумовували б свій вклад у науку, самі могли чесно - заслужено похвалитися рідній спільноті своїми досягненнями. Така річ варта громадського видатку.

* The New Economic Policy (NEP) As An Economic System. Journal of Political Economy. June 1963.

** V. N. Bandera. Foreign Capital as an Instrument of National Economic Policy. — Hague. M. Nijhoff. 1964.

*** Nestor E. Terleckyj, assisted by H. J. Halper: Research and Development — Its G'rowth and Composition.

НАЦІЯ ІМІҐРАНТІВ

Мабуть, нема нічого показовішого в історії Америки, як іміґранти.

У своїй книжці „Нація іміґрантів", що вийшла недавно, покійний президент Д. Ф. Кеннеді каже: „Іміґрантам належить глибоке признання за те, що вони перетворили колонію на світового лідера, створили з сільськогосподарської країни високорозвинений індустріяльний комплекс". І в цьому легко переконатись, якщо кинути навіть короткий погляд на участь іміґрантів у розвитку Америки. Історик Оскар Гандлін заявив: „Колись я мав намір написати історію іміґрації в Америці. Але в процесі праці я виявив, що іміґранти становлять суть американської історії".

І це правда. Від 1607 року, коли перші англійські переселенці досягнули Нового Світу, близько 45 мільйонів людей іміґрували до З'єднаних Держав. Навіть у наші часи революція в Росії, терор гітлерівської Німеччини та фашистської Італії, здавлення Москвою мадярської революції у 1956 р., а також жорстокий кастрівський режим на Кубі — все це привело нові тисячі людей до З'єднаних Держав. Кожний з них приніс сюди, крім своїх звичаїв, уміння та енерґії, бажання нового життя.

„Причини, чому всі ці люди прийшли до Америки, зазначив президент Кеннеді, мабуть такі ж різноманітні, як самі люди. Але три основні сили — релігійні переслідування, політичний гніт та економічні труднощі становлять найголовніші мотиви іміґрації для маси людей. Іміґрантів приваблювали принципи Декларації Незалежности, сподівання свободи та змагання до щастя".

Майбутнє, а не минуле, приваблювало іміґрантів до Америки. На початках величезний незнаний континент лежав перед ними. Вони мусіли злютувати його докупи шляхами, залізницями та каналами. Якщо їм не щастило дочекатися сповнення своїх мрій для себе, вони вірили, що завойовують нові землі для своїх дітей. „Це поклало основу під американську ініціятивність та винахідливість, складний комплекс нових підприємств та успіх у досягненні найвищого в світі життьового стандарту", — писав Д. Ф. Кеннеді.

Покійний президент працював над новим виданням „Нації іміґрантів" незадовго перед своєю смертю. Воно далеко ширше від першого видання і подає історію іміґрації до З'єднаних Держав. Воно також накреслює іміґраційну політику, в яку покійний президент вірив. Джан Ф. Кеннеді не пропонував політики широко відчинених дверей, що спричинилось би до наводнення країни небажаними елементами, натомість він вірив у раціональність такої політики, яка притягнула б людей різноманітного походження, але вартісних і корисних.

Редактори цього нового видання додали до книжки цікаву хронологію іміґрації та бібліографію, а також чимало ілюстрацій. Книжку видано у видавництві Гарпер і Ров (49 Схід 33 вулиця, Ню Йорк 10016). Ціна її в паперовій обкладинці 95 центів.

Читач цієї книжки пок. президента Кеннеді довідається про живу, цікаву історію мільйонів, які приплили до наших берегів і вклад яких у розвиток Америки торкається аспекту нашого національного життя.

Американська Рада

„Зміцнювати національну незалежність"

Такий заголовок зустріли ми в московській „Правді" і, правду кажучи, здивувались: відколи і за чию „національну незалежність" почала турбуватись Москва?

Що таке Лусака — знає, мабуть, не кожний читач. Лусака — це столиця нової африканської держави Замбії. Ось саме про національну незалежність Замбії і турбується „Правда". Головний речник московського імперіялізму, орган ЦК КПСС — цитує слова одного з міністрів Замбії, який, закликаючи народ „зміцнювати фронт перед наступом імперіялізму", заявив, що „дружні взаємостосунки між Замбією і СССР будуть скріплюватись".

Цього й треба червоній імперії. Там, у Замбії, її аґенти будуть підігрівати національні почуття замбійців, нацьковувати їх на „імперіялістів", себто на вільні країни Заходу. Одночасно в самому СССР будуть ті ж аґенти вишукувати, судити та засилати на Україні людей, які збройно в лавах УПА билися проти московського і берлінського окупантів їхньої рідної землі.

У Замбії й подібних країнах большевицькі „інструктори" будуть кидати народні гроші, зароблені колгоспниками й робітниками — на зміцнення „національної незалежности". А в самому СССР будуть кидати мільярди на те, щоб знищувати мови й культури поневолених націй.

З поневолених нею країн Москва буде посилати до Замбії, Куби, Індонезії машини, хліб, товари ширшого вжитку. А в СССР люди будуть — на майже 50-му році існування комуністичної влади — шукати, де можна купити черевики чи граблі.

І таку „правду" пропаґує московська „Правда".

М. Н.

ЛІС

Чого це ліс такий смутний
Оцей зелений, самітний
Могутній ліс, і похилився
Додолу він, і зажурився, —
Питаю я — чого смутний
Сей ліс зелений, самітний?
Чого в йому пташки лісні
Співають все смутні пісні?
Чого, скажи, ліс зажурився,
Додолу з смутку похилився?
Було давно се... о, давно,
Як в цьому лісові росло
Все дерево таке маленьке.
Було веселе, молоденьке...
Та близько біля лісу того
Курна проходила дорога,
Як ліс на горе на людське —
На тій дорозі надивився,
То з того часу зажурився
І от тепер такий сумний,
Колись веселий, молодий,
Могутній ліс отсей стоїть
І смутно листом шелестить.

1908 р.

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

Марія Струтинська

Я — НАЙМЕНША

(6)

Як татко наївся вже трохи зупи, чи чого там, то питається, чи діти справувалися добре. Тоді Стефко глипає на маму, він дуже неспокійний, бо ще вчора ввечері мама сказала до нього, як він пописав червоним олівцем стіну в кухні: „Чекай, чекай, нехай приїде татко!" Але мама каже, що діти були ґречні.

Татко їсть поволі друге, що там принесла Ганя, і розповідає за різні села і різних людей. І як вони з Іваном згубили дорогу в снігу й не могли її довго знайти. Нам тоді робиться страшно й дуже цікаво, аж вони вже ту дорогу знайшли. Але ще цікавіше робиться, коли татко розказує нам про школи й школярів.

В Рожнітові у школі були самі жидики, і вони читали — вже другий день за таку ветлю, що по-польськи називається „цьма". Татко бачив, що ті діти цілком нічого не розуміють, і зачав їх питати, чи хто з них бачив колись таку цьму, але вони сиділи тихо і дивилися на татка перестрашені. То татко сказав тому вчителеві, котрий також був жид, щоб він їм ту цьму витлумачив. І як він лишень зачав їм щось по-жидівськи казати, то зараз усі діти закричали: „Зіммерфайґеле! Зіммерфайґеле!" Татко сказав нам ще, що діти мають завше зачинати вчитися своєю мовою, а інакше вони будуть дурні!

А в одній школі діти читали: „Ішло військо, а напереді їхала гармата". Татко спитав дітей, чи вони колись бачили гармату або чули щось за неї. Але ніхто не бачив і не чув. А тут один хлопчик підніс два пальці: „Прошу пана, я видів гармату. То така моцна дівка".

Всі сміються з того хлопчика, а я ні, бо я також не знаю, що то за така гармата. А татко зараз сказав мені, що така величезна стрільба на колесах, котру тягнуть коні. То й я вже можу посміятися трошки з того хлопчика і з тої моцної дівки.

Але обід чи вечеря вже скінчилися. Татко має тепер поспати свою годинку, а як то є вечір, то ми всі підемо скоренько спати, а я мушу заснути насамперед. Байки вже тоді не буде, лиш мама співає мені дуже тихенько, певне, щоб я скоро заснула. Бо мама ще багато має з татком говорити.

***

А потому щось сталося, що мама мусить завше багато з татком про щось нараджуватися, навіть вдень, як татко прийде з бюра. Вони замикаються і довго говорять, а діти не мають перешкоджати, і навіть я мушу бавитися без мами.

Одного разу прийшли два пани і татко не сидів з ними в сальоні, тільки вони ходили по всіх покоях, ніби то була їх хата. Іренка прибігла до нашого покою і сказала, що вона щось знає — вона хотіла, щоб Ромко був цікавий, але він не був. Тоді вона нам сказала, що ми будемо продавати нашу хату і наш сад. Ромко прискочив до неї і крикнув, що то все неправда, вона завше щось вигадує, і то є дуже дурне. А вона надулася і вже нічого більше не говорила.

На другий день татко сказав при обіді, що ми мусимо переноситися кудись, де є такі школи, до яких не тільки Ромко, але потім і Стефко мусять ходити. Мама поїде з нами до Станиславова і там ми будемо, поки татко не дістане більшого міста. А тим часом нам трафився добрий купець на хату і ми перепровадимося покищо до міста. Іренка сказала до Ромка: „А видиш", а він підперся рукою на стіл і був сумний. А Стефко ще спитав татка, чи ми маємо попродати також усі дерева? Татко сказав, що дерев, прецінь, не можна забрати з собою, як хтось продає хату. І вже більше ніхто нічого не сказав, бо вже було по обіді.

Потім почали приходити купці купувати наше господарство. Татко продав фіякрові залубні, але Ґжеся не хотів йому продати, бо фіякри не дають коням добре їсти і б'ють їх батогом, як мають скоренько заїхати на стацію. По Ґжеся і по корову приїхав господар з Велдіжа, а пан Борачок приїхав по візок на ресорах. Тоді Іван прийшов до хати цілком убраний попрощатися з нами. Татко дав йому ще щось в руку, бо він має незадовго женитися. Іван підніс мене так високо, аж я затріпала ногами, і він поставив мене на підлогу. І сказав, що він до нас навідається.

Надворі ще не було так тепло, але наші діти не хочуть ні трошки сидіти в хаті, як приходять зі школи, я вибігаю за ними, але Янова вже по дорозі вбирає мене в плащик, бо вона тепер у нас: мама має багато роботи, перебирає, що непотрібне, бо всього дуже багато намножилося. Хане Сося, котра є трохи дурнувата і позавивана разом зі своєю маленькою дитиною в різні шмати, дістала горшки, ринки і суконки з мене.

А одного дня ми всі повставали дуже рано, мама вбрала мене й сказала Яновій тримати мене коло себе, а сама також убралася і пішла з Ганею до того нового дому. Татко не пішов до старостви, а наші діти повибігали до саду попрощатися зі своїми деревами. Янова дала мені плащик, бо надворі покрапував дощ, і ми також вийшли на двір, в хаті були лише голі меблі, і було сумно.

А тут над'їхали великі вози з такими величезними кіньми і прийшли великі і моцні люди переносити нас. Татко казав їм забирати насамперед фортепіяно, вони його тягнули, перевертали, стогнали і сварилися, аж нарешті висадили на віз. Потім забирали за порядком усе, аж в хаті зробилося пусто, лишилася тільки одна стара канапа. Татко спитав Янової, де Іренка з хлопцями, а Янова відповіла, що вони мусіли побігти аж на поле, бо в саді їх не видко. Тоді татко сказав Яновій взяти мене за руку і піти до фір, нехай вони почекають, а сам пішов закликати наших дітей. Татко мусів кликати їх довго, а як вони поприбігали, то на них навіть не накричав. Татко випустив зі стайні Довбуша, бо він був там замкнений, щоб не покусав тих чужих людей. І фіри поїхали, а ми пішли за фірами, а за нами побіг Довбуш.

***

Разом з нашим садом скінчилося й моє найрадісніше дитинство: скоро нам народилася ще одна дівчинка, і я перестала бути „найменшою".

(Кінець)

СВОБОДА SVOBODA
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Огляд нашої преси відносно мішаних подруж

Протягом останнього півтора року появився в нашій пресі в різних країнах нашого поселення цілий ряд статтей, листів і коментарів на тему масового винародовлювання в мішаних подружжях і конечности зорганізування і ведення суспільного посередництва українських подруж.

Ціллю цієї статті є насвітлити бодай кілька з тих статтей.

В місячнику „Наше Життя", що виходить у Філядельфії в ЗДА як орган Союза Українок Америки, поміщено в ч. 10 за листопад 1963 статтю під наголовком „Посередництво подружжя". В статті вказується на грізну і реальну небезпеку масового винародовлювання в мішаних подружжях. „Тисячі" молодих українців і українок, розсіяних далеко від наших великих скупчень, одружуються щороку з чужинками згл. чужинцями й пропадають для нашого народу й нашої Церкви". В дальшій частині статті висказується погляд, що наші жіночі організації у всіх країнах нашого поселення у вільнім світі мають не тільки моральне право але і обов'язок зайнятися цією справою, „яка належить до найбільш пекучих, а рівночасно найбільш занедбаних ділянок нашої акції проти винародовлення. Щоб посередництво було доцільне й успішне, воно мусить бути зорганізоване і ведене на найвищому моральному і фаховому рівні. Членки проводу жіночих організацій, що будуть провадити такі клітини посередництва, мусять тішитися авторитетом, довір'ям і пошаною загалу і мусять виконувати приняте на себе завдання з найбільшою делікатністю та почуттям великої відповідальности".

В статті під наголовком „Мішані подружжя" в щоденнику „Свобода", що виходить в Ню Джерзі в ЗДА, в числі з 15-го вересня 1964 читаємо, що „у Бразилії декотрі парохії мають більше мішаних подруж, як наших українських.

Отак Віла Гваїра на наших 4 має 5 мішаних подруж, Ірасема на — 15 мішаних — 16.

А вже Пітанґа, то аж сором писати: на 9 наших аж 18 мішаних". Та сама „Свобода" з 27-го січня 1965 приносить вістку в статті під наголовком „У Бельгії живе понад 3.000 українців", що крім тих трьох тисяч є там ще коло 2.000 українок одружених з бельгійцями, що не беруть участи в українському житті.

В „Новім Шляху", що виходить у Вінніпеґу в Канаді, в числі з 24-го жовтня 1964, Петро Білинський-Мелесевич з Франції описує, як то по першій світовій війні тисячі бувших українських вояків і старшин Армії Української Народної Республіки у Франції постарілися і вимерли неодруженими, хоч в той же час в Галичині і на Волині був великий резервуар молодого українського жіноутва, якому тоді легко можна було виїжджати з Польщі до Франції, але ніхто не зайнявся посередництвом для нав'язання зв'язків між молодими людьми обох статтей. Пан Білинський-Мелесевич пише далі, що те саме повторилося по другій світовій війні з тисячами вояків і старшин Першої Дивізії УНА, що приїхали до Англії з табору полонених в Ріміні. В тім самім часі 2.000 українок одружилися з бельгійцями, бо знов ніхто не зайнявся посередництвом між ними а тими тисячами молодих українців в Англії. Свої заввага кінчить п. Білинський-Мелесевич ось як: „Та це вже все минуло і нині старшим парубкам вже ніяк женитися".

А от треба зберігати тих, що доростають до сімейного життя, а розсипані по світі, мають дуже малі або жадні знайомства. Треба створити таку інституцію під поважною назвою, під патронатом старших свідомих, досвідчених жінок, які давали б совісні, серйозні референції чи поради про женихів, чи відданиць. Такому патронатові давали б поміч наше духовенство і відповідні установи. В Рідним Краю, коли який парубок не вмів собі піднайти суджену, то його тітки, вуйки і т. п. вже старались йому піднайти дружину і то переважно удачно. На еміґрації це неможливо, бо деж тут тітки та вуйки? Ту справу мусів би взяти на себе Жіночий Патронат, що мав би філії по різних краях". Той сам „Новий Шлях" з 30-го січня 1965 приносить зворушливий „Лист від одного батька", в якім він просить одного з наших визначних письменників помогти йому знайти дружину українку для свого сина, бо вони оба жиють в такім місті, де нема українок.

В українськім католицькім щоденнику „Америка", що виходить у Філядельфії, ЗДА, в числі з 12-го червня 1964, п-ні Леся Храплива в своїй статті під наголовком „Не досить їх оплакувати" гостро п'ятнує мішані подружжя і пише: „Доволі ясирів йшло продовж віків на всі сторони світу, забираючи найвартісніші одиниці нашого народу.

Але дивитися бездільно, як на вільній землі наші діти пропадають для нас із власної волі — це непростимий проступок".

Пан Зиновій Книш у статті під наголовком: „Відкиньмо ще один пересуд", поміщеній у згаданім вже ось тут „Новім Шляху", в числі з 11-го липня 1964, пише: „Задивлені в майбутнє не бачимо того, що вже тепер, так сказати б під самим нашим носом, життя підмиває нам ґрунт під ногами і звужує людську базу нашого діяння через відхід окремих одиниць крізь ворота мішаних подруж".

Щоб протиставитися тому грізному явищу, п. Книш радить, щоб ми пішли за видвигненою в пресі ініціятивою „і почали здійснювати її на базі постійної і централько керованої діяльности суспільної організації для облегшення подруж людям, що їхні умовини життя чи особиста вдача меншу їм до того дають нагоду". Свою статтю кінчає п. Книш так: „Ніхто в тому не може витримати конкуренції з жінками і ніхто їх у тому не заступить. Треба б тільки зломити пересуд і відкинути зайву соромливість".

В „Гомоні України", що виходить в Торонті в Канаді, в числі з 22-го лютого 1964, п. Маркіян Охримович, голова Суспільної Служби Українців Канади, Відділ в в Торонті, в статті під наголовком „Про самітних", пише: „Вичікується моменту, коли можна буде сказати, що українська громада дозріла настільки, що може прийняти і погодитися з явищем, що громадська організація береться розв'язувати проблеми, які на думку крайнє консервативних осіб повинні розв'язувати самі безпосередньо і особисто зацікавлені особи". Але як довго треба ще „вичікувати момонту", коли згадані п. Охримовичем „крайнє консервативні особи" змінять своє неґативне наставлення до суспільсого посередництва українських подруж? Чи аж до того часу, коли вже не буде між ким посередничати?

„Шлях Перемоги", що виходеть в Мюнхені, в Німеччині, в числі з 5-го квітня 1964, приносить редакційну статтю під наголовком „В боротьбі з винародовленням", що кінчається так: „Немає сумніву, що питання розгорнення широкої акції з метою стримати грізний процес винародовлення, яке загрожує нашій еміґрації, повинно знайти зрозуміння широких кіл нашого громадянства та стати предметом обговорення, а рівночасно і практичної дії наших суспільно-громадських, зокрема жіночих організацій".

„Українські Вісті" в Едмонтоні, в Канаді, в числі з17-го вересня 1964, в редакційній статті під наголовком „Шадхен, де ви?", вказують на те, що жиди вже від віків, ще заки на світі з'явились бюра шлюбного посередництва, мали своє власне посередництво жидівських подруж в особах т. зв. „шадхен"-ів. Тим „шадхенам" жиди у великій мірі завдячують задержання своєї народности і віри помимо того, що вони сотками літ жили розпорошені по цілім світі серед чужих для них середовищ.

По наших селах жила часто одна або дві жидівські родини, а помимо того мішаних подруж у жидів майже не було, бо жиди вже перед сотками літ прийшли до переконання, що посередництво подруж є конечне для розпорошеного народу, що хоче задержати свою народність і релігію. Жиди це розуміли і розуміють, а ми чомусь не годні того зрозуміти і поповняємо національне і релігійне самовбийство в мішаних подружжях.

Згадана вже „Америка", в числі з 8-го серпня 1964, помістила лист до редакції якоїсь „Зацікаленої", яка пише, що потребу українських подруж видвигається 15 років запізно. До тої дуже влучної завваги тої „Зацікавленої" можна б додати, що тих 15 років спізнення відноситься тільки до нашої послідньої масової еміґрації по другій світовій війні. Натомість те опізнення виносить 45 років для нашої масової еміґрації по першій світовій війні, а 255 літ для нашої еміґрації по битві під Полтавою. Бо де є нині в світі свідомі свого українства нащадки тих наших політичних еміґрантів, що вийшли з України з Мазепою по 1709-тім році? А нащадки жидів, що вийшли з ізраїльської землі дві тисячі літ тому, є нині далі жидами і то такими, що відновили в Ізраїлю свою державу. Який слід остане по українських еміґрантах не за дві тисячі, але за дві сотні літ від нині, якщо ми не схаменемося і не зорганізуємо негайно суспільного посередництва українських подруж?

Загальні Збори ОУА „Самопоміч" — Відділ в Нюарку, Н. Дж.

28 березня відбулися в приміщенні укр. катол. параф. школи Загальні збори цієї, „важливої і рухливої" на нашому терені, громадської установи.

Зборами проводила Президія в складі: д-р Комаринський і мец. Сенижак — як предсідник і заступник та інж. Гладкий — секретар.

До почесної Президії були попрошені: Всеч. о. Лаптута — парох місцевої укр. кат. церкви і проф. Горняткевич Д.

Докладні звіти з праці Відділу за 1964 здали: голова — д-р Гой Михайло, секретар д-р Парубчак Стефан і референти: п. Букшовина Стефанія — суспільної опіки, проф. Кульчицький Іван — молоді, д-р Ярош Іван — фонду для набуття власного приміщення і інсп. Стефанович Богдан — організаційний.

Всі звіти, як і звіт контрольної комісії, та її внесок на уділення абсолюторії уступаючим органам Відділу, — збори без дискусій прийняли.

Окремою точкою була справа придбання власного приміщення для Самопомочі і кредитівки. Цю справу реферував голова Відділу д-р Гой М., забирали в ній голос: п. Олесницька Софія, мґр Олесницький О. інсп. Стефанович, д-р Парубчак, мґр. Оверко, доктор Баранецький, маґістр Рейнарович, п. Бобиляк, проф. Кульчицький та інш.. Вияснення до питань, що виринули у дискусії, дав д-р Гой М.

Загальні Збори одноголосно уповноважили Управу Відділу закупити намічений, на цю ціль дім.

На внесок номінаційної комісії вибрані до Управи Відділу на 1965 рік: на голову — д-р Гой Михайло.

Інші члени Відділу — : д-р Миндюк Дарія, п. Букшовина Стефанія, дир. Кузик Василь, дир. Воробець Василь, д-р Парубчак Стефан, мґр. Шараневич Богдан, мґр. Рейнарович Роман, інж. Сорочко Ігор, інсп. Стефанович Богдан.

До Контрольної Комісії: проф. Хомова Августина, мґр. Гнатів Василь, мґр. Оверко Іван, проф. Кульчицький Іван, д-р Ярош Іван. До товариського суду: мґр. Геврик Богдан, мґр. Сенижак Володимир, сотн. Кононів Юрій, д-р Баранецький Володимир.

С. Б.

Ровд Айленд в поклоні Т. Шевченкові

28 березня заходом 25-го Від. СУА при участі інших орг. Укр. Кат. Парафії у Вунсакет влаштовано святочний концерт в церковній залі в пошану Тараса Шевченка.

Програма концерту була в двох частинах. В першій хор, деклятатори та рецитатор творили цілість і виконували монтаж, в якому перед очима глядачів просувалися образи нашої славної минувшини, яку поет з такою любовю оспівував.

Як прогомоніли невмирущі слова „Заповіту" у виконанні мішаного хору укр. кат. церкви св. Серця Христового в Бостоні, Масс., ми почули поему Б. Лепкого „Умер поет", в якій автор описує невмірущість Шевченка. — „Не вмер поет, його втомило горе, схилив чоло і задрімав на мить."

А перед очима глядачів „образ далекого міста на півночі, домовина з тлінними останками поета, а при ній, Петрусь, Оксана, Катерина, Наймичка, Ярина з Степаном, Ґонта з двома хлопцями, Палій, асновельможний гетьман, а за ним полковники та вся Січ, а там народ, цілий народ, як море". Декламацію вміло передала п. С. Стерпак.

З черги рецитатор навів слова П. Куліша та Хорошевського, сказані на похороні поета, та вияснив, чому Т. Шевченко здобув собі таку велику популярність, любов, та пошану всього українського народу.

Вірш О. Кобця під заг. „Хвала Шевченкові" в доброму виконанні Оленки Ґанушевської був нагороджений рясними оплесками.

Пронеслися слова пісні: „Ой три шляхи широкії..." і стало зрозумілим, чому Москва нищила автора „Кобзаря". А поема „Чигирин", яку з повним чуттям продеклямував п. Т. Кльован, змалювала образ „святої слави Чигирина, та повного відродження України. Пісня „Розрита могила" показала нам образ спльондрованої неньки України.

В другій частині програми д-р Й. Коропей в рефераті представив Шевченка як поета, патріота, проповідника національного чину аж до найбільшої самопожертви для Батьківщини. Слідувала деклямація „До Основяненка", яку прекрасно виконав 10-літній многонадійний деклятатор А. Клюфас. З черги хор проспівав „Думи мої...", виконання пісні характеризувала надзвичайна ніжність. Поему „Кавказ" зворушливо з повним пережиттям виконала пані Олена Тренклер.

Останньою точкою програми була пісня „Огні горять" — виконана бездоганно. Хор добрий. Щира подяка — належиться всім співакам та диригентові п. С. Дацко.

Мило вражала присутність на концерті Всч. отців, Всч. о. Е. Шараневича, пароха церкви св. Серця Христового в Бостоні, Масс. та Всч. о. М. Курила, пароха церкви св. І. Хрестителя у Фолл Рівер, Масс., які з чисельною групою своїх парохіян прибули на концерт. Суму 68.50 дол. з добровільних пожертв переслано на потреби Комітету Пам'ятника Шевченкові.

І. Стерпак

Відзначення 80-ліття Жіночого Руху і 50-ліття участи жінок в УСС в Ню Йорку

В Українськім Інституті при 79 вулиці 4 квітня заходами Культурно-Освітньої Комісії СФУЖО Окружної Ради СУА і відділу Українського Золотого Хреста в Ню Йорку, відбулася імпреза, в якій взяли участь пані Ізидора Косач-Борисова і Ганна Дмитерко-Ратич, які поділились з присутніми своїми споминами.

Пані Косач-Борисова переповіла свої спомини про Олену Пчілку, її матір і Черняхівську-Старицьку, а пані Ратич згадувала про початки і участь жінок в УССтрільцях. Леся Храплива відчитала промову Наталії Кобринської з першого Жіночого Віча 1884 року передруковану в „Першім Вінку". Після доповідей відбулась мистецька програма, в якій виступили з рецитаціями членки театру „Живого Слова" п-і Лідія Крушельницька, Оля Кириченко-Шуган і Рома Шуган. Пані Мотря Войціхівська-Колянковська відспівала кілька стрілецьких пісень при акомпаніяменті п. В. Гентиша. Пересланий реферат і привіт голови СФУЖО — п-і Олени Залізняк відчитала п-і Ольга Соневицька, яка також з успіхом перевела програму свята. На свято прислали привіти від НТШ голова проф. Роман Смаль-Стоцький, від УВАН — проф. Іван Замша. Крім того наспіли привіти від Провидіння, Тов. Лікарів і Українського Робітничого Союза, від голови П. Ватюка. Особисто привіти зложили д-р Іван Козак від б. Вояків і Марія Демидчук від УНСоюзу. Свято отворила голова Культурно-Освітньої Комісії СФУЖО, д-р Софія Карпінська, а зокрема голова Окружної Ради СУА п-і Наталія Чапленко. На святі був присутній президент УНР в екзилі д-р Степан Витвицький. Після програми відбулась перекуска.

М. Д.

Проф. д-р Кость Кисілевський — Добродієм Пласту

Під час 7-го Крайового Пластового З'їзду, що відбувся 10-11-го квітня 1965 р. в Рочестері, проголошено, що Крайова Пластова Старшина надала титул „Члена Добродія Пласту" проф. д-рові Костеві Кисілевському за визначну довголітню допомогу Пластові у видавничій ділянці. Відзначення це — впроваджене ще на рідних землях, — надається громадянам, що видатно причинилися до розвою Пласту.

Проф. Кисілевський є тридцятпершим носієм цього почесного титулу. За доступними джерелами, Український Пласт іменував на рідних землях 29 осіб своїми Добродіями. Між відзначеними були представники всіх суспільних прошарків: селяни, ремісники, педагоги, професіоналісти, священики. Добродієм Пласту був Слуга Божий Андрей граф Шептицький, Митрополит Галицький. З тих Добродіїв — чи не одинокий на терені ЗДА — живе в Нюарку, Н. Дж., лікар д-р Микола Терлецький з Борислава, що одержав свій „Хрест Вдячности" в 1928 р. На терені ЗДА, досі одержав цей титул тільки інж. Орест Клюфас з Ню Йорку.

Т. Д.

Українська Студентська Громада в Шикаґо працює

Загальні Збори УСҐ в Шикаґо відбулися 18 березня.

Президію зборів вибрано в складі: Б. Гірняк — предсідник, І. Гікава — секретар.

Звіт голови УСҐ п-и В. Лукаш дійсно показав, що УСҐ в Шикаґо була активною під час останнього року. Відбуто десять загальних місячних сходин, на яких виголошено доповіді, та відбулися дискусії на різні теми. Зорганізовано літню забаву на закінчення шкільного року. Відбуто Інавґураційний Вечір. Члени їздили на дві товариські проґульки. Студентська Громада брала участь у „Святі Крут", яке організували всі студентські та молодечі організації м. Шикаґа. В грудні 1964 р. УСҐ разом з ТУСМ-ом була спонзором доповіді д-ра М. Кушніра з Вашингтону для українських студентів. Найбільша й найважніша імпреза СҐ, — це був „Студійний День" на тему „Повоєнна українська музика, література і мистецтво, 1945-1965", який відбувся 21 лютого.

По звітах уступаючої Управи Збори на внесок Контрольної Комісії одноголосно уділили уступаючій Управі абсолюторію.

Окрему подяку висловлено голові уступаючої Управи п-ні Вірі Лукаш, яка вміло провадила СҐ.

Нову Управу вибрано в складі: голова — Таня Вівчаренко, заст. голови — Марія Кузич, секретарі — Христя Луцик і Надя Самиця, культ.-освітній реф. — Надя Березецька, скарбник — Уляна Ліскевич.

Новообрана голова СҐ подякувала за довір'я і сказала, що постарається успішно працювати.

І. Г.

Шевченківські Роковини в Пассейку, Н. Дж.

28-го березня заходом Відділу УККА в Українській Централі відбулось вшанування Пророка України — Тараса Шевченка. Численна громада Пассейку, Кліфтону та околиці прибула на Академію. Студентка Лідія Рудницька відіграла на фортепіяні американський гимн. З'єднані хори — „Боян" та ім. М. Лисенка української православної церкви св. Вознесіння під диригентурою О. Головацького відспівали „Заповіт", після чого п. Т. Олещук виголосив гарне святочне слово.

У другій частині свята атракцією був хор діточок „Рідної Школи" під дир. проф. О. Головацького, що проспівав під бурхливі оплески присутніх кілька композицій. Майже сотня малят без фальшу співали. „Мені однаково" деклямувала учениця З. Гірняк. Хор молоді при Укр. Централі, під дир. п. Ст. Фарміґи виконав „Розриту могилу" — муз. Д. Котка із сольом студ. Оксани Бук. На тлі гри мандолінової оркестри української католицької церкви св. Миколая під дир. — п. Я. Костишина, гарно деклямували вийнятки в „Причинної" та „Тарасової ночі", сумівки Дарія Яремко й Я. Ріктopac та Мих. Яремко.

Пластове юнацтво в супроводі фортепіяна під кер. студентки Л. Рудницької виконало збірну деклямацію до слів Т. Шевченка. Учениця Зоня Цапар деклямувала вірш в честь Шевченка. Злучені хори під дир. п. Я. Костишина виконали: „Ой, чого ж ти почорніло" (муз. Ревуцького) і під дир. проф. О. Головацького „Ой діброво, темний гаю" (муз. Лисенка). Вся програма була добре виконана. Співом національного гимну закінчено Академію.

(пяк)

Словтсбурґ, Вілля Академія Св. Марії, Н. Й.

Автора тих рядків запрошено 4-го квітня виголосити відчит про Т. Шевченка, що він з приємністю виконав, і при цій нагоді оглянув гарну бібліотеку, головно український відділ. Багато дечого там вже є. Є всі твори Богдана Лепкого, твори Лесі Українки, є майже всі видання української Енциклопедії, є і різні видання з української історії, але і є, просто не віриться, річники Наукового Літ. Вісника за роки 1901 і 1902. Як мене інформувала Сестра Моніка (сама із Стрийщини), все це дар добрих людей. Варто нам всім не забувати про цю виховну інституцію. Крім того є різні видання творів Т. Шевченка.

14 березня учениці Академії св. Марії під проводом своїх Сестер, а головно Сестри Настоятельки Созонти, відсвяткували величаво свої Шевченківські Роковини.

На програму зложились: Заповіт, Шевченко — поет-християнин, Думи мої, Золоті слова Т. Шевченка, Святочна промова — Марти Чайковської, Нащо мені чорні брови, — виконало „тріо". Шевченко про українську природу й людей, Реве та стогне — хор, Благословенная в женах, уривки з поеми „Неофіти".

Імпрезу закінчено гимном „Ще не вмерла Україна".

Треба підкреслити, що в хорі брали участь всі студентки Академії. Співу вчила й хором проводила Сестра Розанна.

Твори деклямували вибрані студентки із усіх кляс.

„Тріо" виконали студентки 11 і 12 кл. Імпрезою проводив о. д-р Василь Федаш, який постарався про образ Т. Шевченка, на тлі якого й відбулась імпреза. Святочну промову виголосив о. проф. Любомир Гузар. Програму виготовила Сестра Давида, а мистецтво слова, опрацювала п-ні Софія Дорошенко, учителька українознавства. Англ. деклямацію підготовила п-ні Любомира Волянська. При фортепіяні була студ. 11-ої кляси Юдита Канджельосні.

Свято пройшло у теплій атмосфері, а вшанували його своєю присутністю і батьки студенток.

(пяк)

Хор „Кобзар" і УККА з Балтімору зложили вінці під пам'ятником Т. Шевченкові

В неділю 21-го березня о год. 12:30 по полудні, філядельфійський хор „Кобзар" (в переїзді) і члени УККА з Балтімору на чолі з д-ром Коструб'яком, — зустрілись під пам'ятником Генія України Т. Шевченка у Вашинґтоні; зорганізовано вислухали короткого спомину п. н. „На могилі Шевченка в Каневі"; відспівали „Заповіт" під дир. д-ра А. Рудницького і склали вінки квітів від своїх організацій. До них приєдналися господарі - вашингтонці.

Після того ціла група з хором — прибула до Балтімору, де вечором о год. 6-ій у місцевій шкільній авдиторії відбувся святочний концерт, — в пошану незабутнього Пророка України.

На програму концерту, що його влаштував місцевий Відділ УККА із співучастю філядельфійського хору „Кобзар" склались композиції Лисенка, Січинського, Ревуцького, Рудницького та Мейтуса. Святочне слово виголосив ред. Я. Шав'як. Концерт закінчено співом „Заповіту" і „Ще не вмерла Україна". По концерті — при перекусці, — відбулася товарська зустріч хору з організаторами свята.

(Ік)

Замість квітів на могили
сл. п. Климентини ВИСОЧАНСЬКОЇ-ГАРАСИМІВ
і сл. п. Галини БІЛОУС
складаємо суму 20.00 дол.
на ділі Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗДА.
Лідія і Михайло БЕЛЕНДЮКИ з мамою
Асторія, Н. Й.

УВАГА! УВАГА!
КЛК КЛІВЛЕНД
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО
дня 24-го квітня 1965 року
о год. 7-ій веч. в ПАРМА СЕЙВІНҐС
відбудуться
ПЕРШІ
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КЛЮБУ
Після зборів відбудеться розривкова програма з висвітленням фільмів, на яку запрошується членів і всіх прихильників лещетарського спорту.
За Управу Мотря Грушкевич, секретар

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР в ШИКАҐО
презентує —
ПРЕМ'ЄРУ ОПЕРЕТИ Ф. ЛЕГАРА
ВЕСЕЛА ВДОВИЧКА
НА УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ
В ГОЛОВНІЙ РОЛІ
ГАЛИНА АНДРЕАДІС
(Солістка Театру „КОЛОН" в Буенос Айрес)
в суботу, 1-го травня 1965 року
в 8-ій год. веч.
в LANE TECHNICAL AUDITORIUM, CHICAGO, Ill.
СОЛІСТИ • ХОР • БАЛЕТ • ОРКЕСТРА

Українське Католицьке Академічне Об'єднання
„ОБНОВА" — Відділ НЮ ЙОРК
повідомляє, що
в неділю, 18-го квітня 1965 року
о год. 5:30 веч.
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при Другій Евню в Ню Йорку
виголосить
о. д-р Мелетій Соловій, ЧСВВ
доповідь на тему
„Двадцять років Голготи Української Католицької Церкви"
До вислухання цієї доповіді запрошує усіх зацікавлених
УПРАВА ВІДДІЛУ

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
МАРІЯ
111 1st AVENUE NEW YORK, N. Y.
(між 6-ою і 7-ою вул.) Tel.: GR 7-8760
ПОРУЧАЄ ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ВЕСНЯНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ
ПРОСИТЬ ВСІХ ЗАВІТАТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКОЯКІСНІСТЬ І ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
Власники — С.М. МАРКО

Нема то як на СОЮЗІВЦІ
ВЕСНОЮ!

✓ Чудова природа
✓ Гірське сонце
✓ Спортові удогіднення
— на —
СОЮЗІВЦІ
чудовій
ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВІЙ ОСЕЛІ УНСОЮЗУ
біля містечка Кергонксон, в стейті Ню Йорк.
ГАРНІ ВИГІДНІ КІМНАТИ — ЗНАМЕНИТА КУХНЯ
СОЮЗІВКА
ЦЕ НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ:
• новоодружених перевести свої медові місяці (гоні мун);
• працюючих жінок влаштувати прийняття, уродини, ім'янини, ювілеї;
• товариств і організацій зустрічі і бенкети;
• для молоді спортові гри, товариські забави в українському середовищі.
Тому заздалегідь замовте собі місце на ДЕНЬ, ТИЖДЕНЬ, ВІКЕНДИ — пишучи на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
KERHONKSON, N. Y. Tel.: Kerhonkson 5641

СПОРТ

Редагує: В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

МІЖНАРОДНІЙ ВЕЛИКОДНІЙ ТУРНІР ФУТБОЛУ

УСК Ню Йорк — „Айнтрахт" Франкфурт, Німеччина, о год. 2.00 та „Фіорентіна", Італія — „Аріс", Греція, о год. 4.00 по полудні в неділю, 18-го квітня на грищі Трайборо Стадіону в Ню Йорку.

УСК Ню Йорк — „Аріс", Греція, о год. 7 вечором та „Фіорентіна", Італія — „Айнтрахт" Франкфурт, Німеччина, о год. 9 вечором в середу, 21-го квітня на грищі Трайборо Стадіону в Ню Йорку.

В неділю, 18-го квітня не відбудуться жадні інші футбольні змагання в Ню Йорку і околиці, з огляду на згаданий вгорі Міжнародній Великодній Турнір Футболу.

— „УКРАЇНА", ТОРОНТО — „ТРИЗУБ", ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

товариські футбольні змагання чільних українських дружин ЗДА і Канади відбудуться в неділю, 18-го квітня 1965, о год. 2.30 по полудні на грищі при 29 і Клірфілд вулицях у Філядельфії.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК

Українська Спортова Централя Америки і Канади влаштовує 8-го і 9-го травня на „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й., свої річні відбиванкові першості чоловіків та жінок. Управлені до участи в турнірі дружини, які здобули перші і другі місця в делегатурах УСЦАК (СУАСТ-ах), або дружини які зайняли наступні місця в першостях делегатур, коли б котрась із двох перших дружин не могла взяти участи в турнірі. Збірка дружин на „Союзівці" в суботу, 8-го травня о год. 9 рано, а початок змагань о год. 10. Господарем турніру є СУАСТ-Схід, а його керівником — ланковий СУАСТ - Схід, д-р М. Снігурович. Зголошення учасників приймає до 1-го травня ц. р. д-р М. Снігурович на адресу: 1 Goodwin Street, New Haven, Conn., тел.: 469-9707.

„ТРИЗУБ" — „Н. Й. ІНТЕР" 3 : 0

Філядельфія, 11-го квітня.— Ці товариські змагання відбулися замість заповіджених раніше мистецьких з дружиною „Гунгарії" з Ню Йорку. Двоє перших воріт здобув для „Тризуба" Мендез на 43 і 63 хвилинах. Треті ворота стрілив Микицей у 88-ій хвилині гри. Крім цього три добрі стрілі Микицея, Мендеза і Ферейри відбилися від поперечки. У поперечку поцілив теж стріл Вентляйда з віддалі 8 — 9 метрів.

В загальному перемогу „Тризуба" слід записати на конто оборони та помочі, які успішно ліквідували випади „Інтер-у" і постійно постачали напад м'ячами. Незрозумілим було виставлення Менд[онки], коли — кращий від нього Муніс відсиджує змагання на лавці.

Глядачів близько тисячі, в тому багато молоді та дітей.

Я. Татомир

УСК — „ФІОРЕНТІНА 2 : 2 (ЮНАКИ)

Юнаки УСК-у Ню Йорк відбули минулої неділі, 11 квітня, фінальні змагання стейту з циклу гор за футбольну Чашу Юнаків ЗДА. Молоді УСК-івці закінчили цю зустріч після догривки для вирішення все таки нерішенним вислідом 2:2. Стрільцем обидвох воріт для юнаків УСК-у був Ярослав Яковів.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „МІНЕРВА ПФ." 1 : 2

Ньюарк, 11-го квітня. — Склад „Ч. Січі": Юрків, Саварин — Попович, Каздоба II — Павлишин — Снилик — Савицький — Сольчаник — Хромовський — Понось — Несторенко, Воробець і Каздоба І. Суддював задовільно Гольдштайн.

Напад „Ч. Січі" завів знов, невикориставши ряду догідних стрілецьких нагод. Вже на 4-ій хвилині Хромовський на віддалі кількох метрів до ворiт віддав м'яч критому Савицькому на крило, замість самому стріляти по воротах. Подібно залишилися невикористаними нагоди в 14- 20- і 29-ій хвилинах, які змарнували молоді змагуни. На 31-ій хвилині прийшов успіх, в якому понисалися два помічники, Снилик з подачі Каздоби І здобув ведення для „Січі". Німці щасливо вирівняли у 4-ій хвилині з наріжного удару, а в другій пів[грі] у 60-ій хвилині знов же з нагинальна „Мінерва" стрілила другі ворота. Гості зуміли вдержати цей вислід до кінця змагань, мимо дальших нагод „Січі" вирівняти вислід. Через помилкові і горячкові перестріли змарновано ряд нагод. В кінцевих хвилинах Каздоба II перестрілив з найбільше догідної позиції із віддалі двох метрів. Найкращими змагунами „Січі" в цій грі були: Каздоба І, Снилик і Павлишин.

О. Твардовський

„ЛЕВИ" — „КРИЛА" 1 : 1

Шикаго, 11-го квітня. — До перших змагань нового сезону Вищої Дивізії виступили обидві дружини підсилені новими змагунами. Склад „Левів": Банах, Еліяшевський, Форович, Полюхович, Крат, Бульба, Стахровський, Нога, Буш, Батиста, Філер, Лінартович, Дія3, Козій і Освальд. Склад „Крил": Куц, Терлецький, Романенко, М. Куляс, Надзіквич, Думановський, Мацан, Андрусишин, Бахір, Караман, Ю. Куляс, Шленкер, Біґан і Галів. Суддювали Круль і Діттер.

Сильний вітер, болотнисте грище буря із зливою в другій половині вплинули від'ємно на рівень змагань, яким спочатку приглядалося кілька соток симпатиків. Першу половину грали „Леви" з вітром і часто загрожували воротареві Куцеві, який мав багато нагод пописатися притомною грою і обороною воріт. Вже в 10-ій хвилині знесено з грища помічника „Левів", який не повернувся до кінця змагань. Внаслідок твердої і завзятої гри потерпів контузію оборонець „Левів" Форович, якого заступив Освальд. Після ряду наступів „Леви" добилися успіху, коли Філер здобув сильним стрілом здалеку одинокі ворота для „Левів" у 27 хвилині гри. Дальші безперервні атаки „Левів" не принесли здобутків.

В другій півгрі сильний вітер став союзником „Крил" і це не ворожило нічого доброго „Левам". Банах, мимо фізичної недиспозиції, видержав постійні атаки на ворота „Левів". Сильна буря із зливою розігнала глядачів і зробила грище ще більше непридатним до гри. У протинаступах „Левів" Лінартович двічі перестрілив ворота „Крил". Вирівнання для „Крил" здобув Андрусишин у 72-ій хвилині, використавши похибку оборонця „Левів". Вигладало на перемогу „Крил", який заюбігла героїчна гра оборонців „Левів" та воротаря Банаха. При кінці змагань ще одної нагоди не використали як слід „Леви".

У передзмагу резерва „Крил" перемогла резерву „Левів" вислідом 4:3. Ворота для „Левів" здобув Лоско 2 і Атанас 1. Відмолодженим минулорічними юнаками резерва „Левів" виступила в складі: Загородний Гуцуляк, Косиків, Віро, Кецала, Клюфас, Гановський Витанович, Іваник, Мрищук, Атанас, Дижурко, Хринівський, Лоско. Ланковим резерви „Левів" був Карло Малий, а капітанами Загородний і Клюфас.

УАСТ „ЛЕВИ" ВІДБУЛИ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Шикаго, 3-го квітня. — УАСТ „Леви" відбули в своїй домівці Загальні Збори, якими проводила президія в складі: інж. Богдан Білинський — голова і Юрій Косачевич — секретар. Приявні члени вшанували на початку нарад одхвилинною мовчанкою пам'ять померлих: почесного члена Т-ва дир. Григорія Масника і члена Івана Турчманович. Протокол з попередних Загальних Зборів прийнято, після чого уступаюча Управа Контрольна Комісія і Товариський Суд склали звіти. Широка дискусія попередила внесок мгра М. Турянського на уділення уступаючій Управі абсолюторії, який Збори прийняли.

Приявні члени одобрили доповнення статуту Т-ва про два нові пости: завідуючого барою та буфетом і адміністратора домівки. Директора Ярослава Войнаровського, який впродовж 15-ти років вів безплатно книговодство попередньої домівки Т-ва, прийняли Загальні Збори в почесні члени Т-ва. Також вирізнено заслуги для УАСТ „Леви" Романа Михалушка і Володимира Дичія.

Листу кандидатів до нової Управи відчитав мгр І. Красник, голова Номінаційної Комісії, і Управу вибрано в такому складі: Роман Припхан — президент, Орест Клюфас — заступник, Василь Кочан — другий заст. і орг. реф., Зенон Форович — кoресп. секретар, д-р Маріян Панчишин — рекордовий секретар і хронікар, Зенон Дзядик — скарбник, Петро Головатий — реф. преси і пропаганди, Ів. Шпак — господар, Юрій Витанович — реф. жіноцтва, Орест Хривіський і Сильвестер Курилович — члени. Члени Контр. Комісії — мгр Євген Дачишин, Зенон Швецак, Володимир Голойда, Ростислав Маркевич, Омелян Банах, і члени Товариського Суду — мгр. Ів. Красник, інж. Олег Куриця та Мирон Модрицький.

Петро Головатий

Нова Управа Українських Підприємців

7 квітня, в українському ресторані Мейфер Інн, відбулися річні Загальні Збори Об'єднання Українських Канадійських Підприємців і Професіоналістів, які відкрив голова Іван Ілащук. Збори, якими провадила Президія: д-р Осип Бойко, голова і д-р Степан Росоха, секретар, вшанували пам'ять померлих членів бл. п. д-ра Омеляна Шкляра і бл. п. Василя Ковальчука. За Управу звітували: І. Глащук, С. Коваль і д-р С. Росоха, За Контрольну Комісію Тома Гуменюк і за Товар. Суд мгр- Ярослав Спольський і делегат до КУК — д-р О. Бойко. По дискусії над звітами і абсолюторії — вибрано нову Управу в складі:

Іван Ілащук — голова, адв. Мирослав Романюк і Лев Кардинал — заступники голови, д-р С. Росоха — секретар, Сидір Коваль — скарбник, Микола Мельник — фінансовий секретар, делегат до КУК — д-р Осип Бойко і члени Управи: Михайло Шафранюк, Петро Головатий, Остап Винницький, Мирослав Івасиків і Петро Яцик.

Контрольна Комісія: д-р Павло Охітва — голова, Тома Гуменюк і Маріян Когут — члени. Товариський Суд: мгр. Ярослав Спольський — голова, д-р Іван Василенко і Микола Зелісько — члени.

Збори обговорили і апробували плян праці нової Управи.

О - ко

хен". В першій групі гратимуть репрезентанти ЗДА із НАФСоюзу та чотирі інші дружини: „Португезе" з Бразилії, „1860 Мюнхен" з Німеччини, „Вест Гем Юнайтед" з Англії та „Варезе" з Італії. В другій групі змагатимуться інші чотири дружини: „Ференчварош" з Мадярщини, „Польонія" Битом з Польщі, „Кілмарнок" із Шотляндії та „Вест Бромвіч Албіон" з Англії.

Змагання М. Ф. Ліги відбуватимуться на грищі Трайборо Стадіону в Ню Йорку, за виїмком двох дат, в яких двоє подвійних гор будуть влаштовані на подвір'ю Шей Стадіоні, де досі мали місце тільки змагання бейзболу й американського футболу. Змагання М. Ф. Ліги на цьому стадіоні, який поміщує 55 000 глядачів, відбудуться 16-го і 20-го червня цього року.

Першуни обидвох груп вкінці сезону розіграють між собою фінал за чемпіонат М. Ф. Ліги, а цей чемпіон зустрінеться з дружиною „Дукля" з Чехо - Словаччини в змаганнях за Чашу, яку здобули футболісти з Праги вже чотири рази.

ФУТБОЛЬНІ ВИСЛІДИ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

УСК Бріджпорт — виграв воковером 1:0 мистецькі змагання „А" Кляси з Італійською - Амер. СК. з Гартфорду, дружина якого спізнилася.

УСК Гартфорд — програв в цьому ж дні, 11-го квітня, мистецькі змагання „Б" Кляси — Північ з дружиною Торрінгтону на віддалі вислідом 3:6.

УАСТ „Довбуш" Ню Гейвен —виграв на виїзді у Норвоку мистецькі змагання „Б" Кляси — Південь з Мадярським СК вислідом 2:1.

М. Я.

ВІСТКИ З КАНАДИ

СТ „Україна", Торонто — відбуло Загальні Збори в днях 21-го лютого і 21-го березня. В першому дні Зборів Комісія Матка не могла скласти складу пропонованої Управи і Зборі відложено. Номінаційна Комісія в складі: В. Бойчук, М. Савка, В. Рибак і Я. Хоростіль, предложила 21-го березня кандидатів до нової Управи, яку вибрано в такому складі: Р. Костюк — голова, Б. Гуль — заступник, М. Цвіренко — секретар, О. Стецьків — орг. референт, В. Рибак — реф. молоді, В. Борецький, В. Закалужний і О. Скопець — члени Управи.

Футбольний сезон —у східній Канаді почнеться 2-го травня змаганнями „Україна" —„Олімпія" в Національній Лізі, а 9-го травня змаганнями „Італія" — „Торонто Сіті" у Професійній Лізі.

В. Сімпсон, — бувший секретар Проф. Ліги, був вибраний на голову Канадійського Футбольного Союзу на його Загальних Зборах.

О. Стецьків

ПЛЯНИ ШОСТОГО СЕЗОНУ МІЖНАРОДНОЇ ФУТБОЛЬНОЇ ЛІГИ

Дев'ять футбольних дружин, репрезентантів восьми країн, візьмуть участь у цьогорічному, вже шостому, сезоні Міжнародної Футбольної Ліги, який почнеться змаганням між дружиною НАФСоюзу („Ню Йорк Амерікенс") та німецькою дружиною „1860 Мюн-

ꝏꝏ НА ВЕЛИКДЕНЬ

НАЙКРАЩЕ
НАЙЛЕГШЕ
НАЙПЕВНІШЕ
НАЙСКОРІШЕ

ПРИВІТАТИ СВОЇХ
РІДНИХ ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ
СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ
У „СВОБОДІ"

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
(ДРУГЕ ВИДАННЯ, ДОПОВНЕНЕ ДО 1964 Р.)

Вже вийшла з друку (перший том)
(Цілість має два томи)
Видання І. У. К. люксусове, на найкращому папері, тверда обкладинка, оправлена в імітацію шкіри, з золототорком та целулоїдовою охороною обгортко, так, як належить українській культурі.
Перший том має розділи: Мітологію, Побут і Письменство. Разом 480 сторінок і 322 ілюстрацій.
Ціна першого тому
$12.00

Так виглядає І. У. К. в поменшенні. Дійсна величина 10 × 7¼ × 1½ цалів.
Замовлення висилати до
КЛЮБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ:
Ukrainian Book Club
I. Tyktor, Publisher
P. O. Box 3597, B. Winnipeg 4, Canada

(Відтяти, виповнити і вислати)
ДО КЛЮБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ:
Замовляю Історію Української Культури (перший том) в ціні $12.00. Належність пересилаю чеком, „мані ордером", готівкою в листі. (Коли готівкою то в рекомендованім листі). Книгу прошу вислати на адресу:

І. У. К. продають також усі українські книгарні.
Хто давніше замовив І. У. К., повинен тепер зголоситися і подати свою адресу, щоб отримати книгу.

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СУБОТА, 17-го КВІТНЯ 1965 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Дмитрія — 288 Відділ, в год. 7-ій веч. в церковній залі. — Д. Мущастий, секр.

НЕДІЛЯ, 18-го КВІТНЯ 1965 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. в год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при Церкви св. Димитрія. — Секретар.

ШИКАГО, Ілл. Місячні збори С-ва Рожд. Пресв. Діви Марії — 259 Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі, 1915 W. 51st St. — П. Трусяк, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Квартальні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. в год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 74 Harris Ave. Вітлені Т-ва Запорозька Січ з нагоди 55-ліття відбудеться в червні ц. р. Проситься членські вкладки вплачувати на зборах. По зборах буде висвітлений фільм „Шевченко у Вашингтоні" в 3-ій год. по пол. — І. Кокольський, предс., Л. Гардінк, секр.

Праця
HELP WANTED FEMALE

ГОСПОДИНЯ-КУХАРКА
з досвідом, що говорить по-англійськи. Останні рекомендації. Власна кімната, лазничка, TV. Ranch House — "Great Neck $65 + Bonus
516 HU 7-9211

JACKET MAKERS
Праця на штуки. Досвід, секційна праця, постійна. Добрі умовини праці. Модерна фабрика. Догідно до сабвею.
Call Julia — CH 2-4408
I. Krosney Inc.
45 W. 18th St. N.Y.C.

ОПЕРЕЙТОРКИ
на Singer машинах, досвід при забавках з оксамиту, досконалі умовини праці, air conditioned кафетерія для працівників, пост. праця, близ. сабвею і автобусів.
KNICKERBOCKER TOY Co.
401 Butler St. Brooklyn
Tel.: UL 7-1199

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
при "Bonis" машинах, досвід при забавках з оксамиту, досконалі умовини праці, air conditioned, кафетерія для працівників, постійна праця, близ. сабвею і автобусів.
KNICKERBOCKER TOY Co.
401 Butler St. Brooklyn
Tel.: UL 7-1199

FACTORY HELP
All Union benefits, including paid holidays, Blue Cross, pension and vacation, sick leave, steady employment plus overtime.
Alpha Industrial Service
1600 W. Elizabeth Ave.
Linden, N.J. 201 WA 5-2200

СУПЕРІНТЕНДЕНТ ПОДРУЖЖЯ
в Greenwich Village, 29 апарт., вінда, інсінерейтор, 2 кім. апарт. + платня. Доск. нагода.
Тел.: Mr. KOVLER
WA 4-7305

Праця
HELP WANTED MALE

ДОСВІДЧЕНИЙ ШВЕЦЬ
Постійна праця, добра платня.
E. VOGEL, Inc.
21 Warren St. N.Y.C.
BA 7-4854

ЧУДО УСУНЕННЯ СИВОГО ВОЛОССЯ
(для мужчин і жінок)
В теперішні часи багато сивоволосих фарбують собі сиве волосся, але це звичайно кожний пізнає, тому що це виглядає неприродне. Як отже усунути сиве волосся без фарбування? Ось чудодійний розчин, що діє по кількох ужиттях. Не треба вибирати кольору, жадних комплікацій, не брудить. Вистачить посмарувати волосся кілька разів ранком і сивина зникне за очах. Не пропустіть цієї одинокої дороги усунення сивини безклопотів. Шліть цей вирізок на адресу внизу і просіть вислати Вам (2) пляшки NUVIDA. Платите $6.50 поштареві при доставі. Тоді за спеціальним заряджениям Ви можете уживати одну пляшечку на пробу. Якщо будете невдоволені способом діяння — можете повернути незужиту пляшку і одержите повний зворот. Шліть ім'я і адресу до:
TRYSAN CO. — Dept. 801
Peekskill, N.Y. 10567

ДАРУНКИ І ПОДОРОЖУВАННЯ ЧЕРЕЗ ФІРМУ "COSMOS"
Ню Йорк, Н. Й. Габрієл Рейнер, адвокат, президент Cosmos Travel Bureau Inc. і президент Cosmos Parcels Express Corp. щойно повернувся з Москви, де він задержався, щоб обзнайомитися з проблемами висилки пакунків - дарунків до СССР. Пан Рейнер інформує наших читачів, що Cosmos Parcels Express Corp. обслуговує і надалі обслуговуватиме своїх клієнтів у висилці пакунків до СССР і також доставляти такі дарунки, як автомобілі, холодильники, харчі, телевізії, радіо, фотоапарати, текстилі, продукції СССР.
В минулому багато американців були вдоволені з Cosmos Parcels Express Corp. і її відділів, коли замовляли дарунки чи харчі з СССР або висилали американські дарунки до СССР.
Пан Рейнер як адвокат зацікавлений туристичною проблемою подорожей звідси до СССР. Він осягнув корисні інформації, які допоможуть Cosmos Travel Bureau, Inc., служити своїм клієнтам для їх більшого задоволення.
Речі продуковані в СССР і американські дарунки приймається дальше Cosmos Parcels Express Corp., а замовлення будуть полагоджені скоро і ззадоволенням, як в минулому.
Важним є, що Cosmos Parcels Express і Cosmos Travel Bureau від багатьох літ обслуговують своїх клієнтів успішно і відколи головою є обох фірм п. Рейнер, обслуга є з дуже доскональна і відповідальна.
(Огол.)

Real Estate

Ridgewood, Knickerbocken Ave. (Brooklyn)
4 КІМН. МЕШКАННЯ
$64.28 чинш. Гарна, спокійна дільниця. Тел. в неділю цілий день, в будні дні, тільки по 6 в.
CY 2-1738

CRESTWOOD
Senior Citizens
VILLAGE
Можете собі тепер позволити на найліпше помешкання по переході на емеритуру.
3 і 4 КІМНАТНІ ДОМИ
Повна ціна $8,479
Зараз до зайняття.
Кошти одержання менше як $50 місячно. По безплатну брошуру пишіть:
Dept. N. S.
Box 166, WHITING, N.J.

Astoria —
BUILDERS CLOSEOUT
Нов. 2-род. мур., залишився тільки один, $4,500 готівки, 4½ кім. + 4½ кімн. плюс партер., фаміл. апартамент, гараж на 2 авта, догід. до школи, сабвею, склепів, ціна $44,500. Модель 31-05 28th Rd. (cor. 31st St. & 28th Rd.) Агент на місці.
HA 6-3230

CUSTOM HOMES
Всі ціни, будова після Ваших вимог, на Вашій або нашій землі.
B & L BUILDERS
YU 4-7710
1275 Woodrow Rd.
Staten Island, N.Y.

До винайму

Пошукую СПІЛЬНИКА
до гарного 4-кімн. помешкання. Умебльоване і з усіми удогідненнями, як радіо, телевізія і інше. Телефонувати:
LA 4-8324 New York, N.Y.

BARKA Company
DEPARTMENT STORE
43 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ПРИБОРИ ДО ПИСАННЯ ПІСАНОК (Кіт): комплет ідомих фарб, кістка (писальце), віск, і і., а також точні пояснення, — все за 3.50 дол.

Різне

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
буде закрите в неділі в днях 18 і 25 квітня 1965 р.
З нагоди Свят, бажає всім нашим Клієнтам всього найкращого — ХРИСТОС ВОСКРЕС!

БАЛТИМОР
Управа дому „Самопоміч" в Балтиморі пошукує
адміністратора
Оферуємо помешкання в домі і невеличку платню. Зголошуватись на таку адресу:
239 S. Broadway
BALTIMORE 31, MD.
Управа дому

УВАГА! УВАГА!
УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ в Кліфтоні
Виконує всі друкарські роботи.
212 DAYTON AVENUE
CLIFTON, N.J.
Тел.: 777-3330 (год. 8-12; 3-5) або 653-5244

Opportunity Business
COFFEE SHOP
Пошукується СПІЛЬНИКА
Це золота нагода для відповідного чоловіка. Продається через непорозуміння спільника, з великою втратою. Не пропустіть цього.
850 — 8th Ave. CI 7-8787

Вступайте в члени УНСоюзу!

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
„КОВБАСНЮК АГЕНЦІЯ"
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N. Y.
- БІЛЕТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в кожний день: 9:30 — 6:30 веч.
в понеділок 9:30 — 7:30 веч.
в суботи — 9:30 рано до 1 по пол.

ТАРЗАН, ч. 5420 Фантастична розмова в Лондоні

Після знищення цього грізного ліку, Тарзан товаришив д-рові Бейтсові в його газардовій подорожі додому . . .

А тимчасом в пишноозодобленім видавничім бюрі в Лондоні два чоловіки були зайняті фантастичною розмовою.